

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 octobre 2010

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code de la nationalité belge
afin de rendre l'acquisition
de la nationalité belge neutre
du point de vue de l'immigration**

(déposée par
Mme Carina Van Cauter et consorts)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 oktober 2010

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek
van de Belgische Nationaliteit teneinde
het verkrijgen van de Belgische nationaliteit
migratieneutraal te maken**

(ingediend door
mevrouw Carina Van Cauter c.s.)

RÉSUMÉ

Les auteurs estiment que l'obtention de la nationalité belge ne peut pas être un moyen d'obtenir un titre de séjour ou de consolider le statut administratif d'un étranger. C'est pourquoi ils prévoient de n'accorder la nationalité belge qu'aux personnes autorisées à s'installer définitivement en Belgique.

SAMENVATTING

Voor de indieners mag de verwerving van de Belgische nationaliteit geen middel zijn om een verblijfstitel te bekomen of om het administratief statuut van de vreemdeling te bestendigen. Daarom kan deze nationaliteit enkel worden toegekend aan personen die gemachtigd zijn om zich definitief in België te vestigen.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
PP	:	Parti Populaire	
Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
Publications officielles éditées par la Chambre des représentants		Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	
Commandes:		Bestellingen:	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.laChambre.be		www.deKamer.be	
e-mail: publications@laChambre.be		e-mail: publicaties@deKamer.be	

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Considérations générales

La loi du 1er mars 2000 instaurant une procédure accélérée d'acquisition de la nationalité belge a marqué un tournant décisif dans l'évolution de la législation belge sur la nationalité en ce qu'elle a représenté un assouplissement sensible des conditions applicables aux procédures d'acquisition de la nationalité (par le biais, par exemple, de la suppression du contrôle de la volonté d'intégration dans le chef du candidat à la nationalité belge, de l'ouverture de ces procédures à de nouvelles catégories d'étrangers, etc.).

La présente proposition de loi vise dès lors à objectiver à nouveau l'obtention de la nationalité et à la rendre neutre au niveau de l'immigration. Un étranger ne peut prétendre à l'obtention de la nationalité belge qu'à partir du moment où il jouit d'un statut de séjour stable sur le territoire. La nationalité ne peut en aucun cas constituer un moyen d'obtenir un titre de séjour ou de consolider le statut administratif de l'étranger.

Dorénavant, seules les personnes autorisées à s'établir définitivement en Belgique peuvent introduire une déclaration ou une demande visant à l'obtention de la nationalité belge. La condition du séjour illimité imposée au moment de la souscription de la déclaration ou de la demande vise précisément à éviter qu'un droit de séjour temporaire puisse être converti en droit de séjour illimité par le biais de l'acquisition de la nationalité.

La présente proposition de loi s'appuie dès lors sur les lignes de force suivantes:

2. La notion de séjour légal

2.1. La définition du séjour légal

La loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses modifiant certaines dispositions du Code de la Nationalité belge a inséré explicitement dans ce Code un nouvel article *7bis* qui impose à l'étranger l'obligation d'être en possession d'un titre de séjour administratif au moment de la souscription de la demande ou de la déclaration. Dans sa version actuelle, cet article dispose qu'on entend par séjour légal, la situation de l'étranger "admis ou autorisé à séjourner plus de trois mois dans le Royaume ou autorisé à s'y établir". Par cette disposition à portée générale, le législateur a manifestement

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemene overwegingen

De wet van 1 maart 2000 tot versnelling van de procedure tot verwerving van de Belgische nationaliteit ("Snel-Belg-Wet") betekende inderdaad een beslissende wending in de evolutie van de Belgische nationaliteitswetgeving. Ze hield een gevoelige versoepeling in van de voorwaarden die gelden voor de procedures voor verwerving van de nationaliteit (bv. door de afschaffing van de controle van de integratiewil in hoofde van de kandidaat-Belg, de openstelling van deze procedures voor nieuwe categorieën van vreemdelingen, ...)

Dit wetsvoorstel wil daarom de verwerving van de nationaliteit opnieuw objectiveren en migratieneutraal maken. Van de verwerving van de Belgische nationaliteit kan slechts sprake zijn op het moment dat de verblijfsstatus van de betrokkene op het grondgebied is gestabiliseerd. In geen geval mag zij een middel zijn om een verblijfstitel te bekomen of om het administratief statuut van de vreemdeling te consolideren.

Voortaan kunnen alleen de personen die gemachtigd zijn om zich definitief in België te vestigen, een verklaring afleggen of een aanvraag indienen tot het bekomen van de Belgische nationaliteit. Met de voorwaarde van een onbeperkt verblijf, die vereist is op het ogenblik van het onderschrijven van de verklaring of de aanvraag, wil men juist vermijden dat een tijdelijk verblijfsrecht zou kunnen worden omgezet in een onbeperkt verblijfsrecht door middel van een nationaliteitsverkrijging.

Dit wetsvoorstel bevat daarom volgende krachtlijnen:

2. Het begrip wettelijk verblijf

2.1 De definitie van wettelijk verblijf

De wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen tot wijziging van een aantal bepalingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit heeft expliciet een nieuw artikel *7bis* in het Wetboek van de Belgische nationaliteit ingevoegd, dat de vreemdeling verplicht in het bezit te zijn van een administratieve verblijfstitel op het ogenblik van het afleggen van de verklaring of het indienen van de aanvraag. Dit artikel, zoals het thans luidt, bepaalt dat onder wettelijk verblijf moet verstaan worden het verblijf van de vreemdeling die "toegelaten of gemachtigd is om meer dan drie maanden in het land

voulu réserver l'accès aux procédures d'obtention de la nationalité à l'étranger qui a droit à un statut de séjour de longue durée sur le territoire.

Si, à la faveur de la réforme précédente, la loi précitée permettait de savoir précisément quels types de séjour étaient requis dans le chef de l'étranger au moment de sa déclaration, elle n'a cependant pas précisé clairement la nature du séjour qui précède cette déclaration, ce qui a généré une jurisprudence très partagée sur cette question. Cela a débouché sur une application divergente et incohérente des dispositions du Code qui règlent spécifiquement l'acquisition de la nationalité.

Pour des motifs évidents de bonne administration et de sécurité juridique, la présente proposition de loi impose à l'étranger d'être immédiatement en séjour légal en Belgique et d'y avoir enregistré sa résidence principale, et ce tant au moment de sa déclaration que pour la période qui précède cette déclaration. Dans un souci de clarté maximale, la présente proposition de loi vise à donner du séjour légal une définition uniforme et générale.

D'autre part, on n'exigera plus uniquement la possession d'un titre de séjour "d'une durée de plus de trois mois", mais un séjour "de durée indéterminée" (voir plus loin). Cette condition répond mieux à l'intention initiale du législateur de réserver les procédures d'acquisition de la nationalité aux étrangers séjournant de façon prolongée sur le territoire belge.

2.2. L'exclusion du court séjour

Par ailleurs, le "court séjour" est désormais exclu. Cela concerne les étrangers qui, en raison de la nature du titre de séjour qui leur a été accordé, ne seront jamais inscrits au registre d'attente. Le titre de séjour autorisant un court séjour est de nature très précaire et n'est donc pas de nature à légitimer une ouverture dans le cadre d'une procédure d'acquisition de la nationalité.

L'interdiction pour ces personnes de faire valoir de "courts séjours" dans la comptabilisation des périodes successives de résidence antérieures à la déclaration ou à la demande se justifie pleinement par l'évidente absence de volonté de ces personnes de s'installer définitivement en Belgique.

te verblijven of er zich te vestigen". Door middel van deze bepaling met een algemene draagwijdte heeft de wetgever duidelijk de toegang tot de nationaliteitsprocedures willen voorbehouden aan de vreemdeling die recht heeft op een verblijfsstatuut van lange duur op het grondgebied.

Indien men door de vorige hervorming die werd doorgevoerd door de voormelde wet nauwkeurig te weten kwam welke soorten van verblijf worden vereist in hoofde van de vreemdeling op het ogenblik van zijn verklaring, heeft zij zich echter niet uitdrukkelijk uitgesproken over de aard van het verblijf dat aan deze verklaring voorafgaat, met als gevolg het ontstaan van een zeer verdeelde rechtspraak over deze kwestie. Dit heeft aanleiding gegeven tot een uiteenlopende en onsamenhangende toepassing van de bepalingen van het Wetboek die specifiek de verkrijging van de nationaliteit regelen.

Om evidente redenen van goed bestuur en rechtszekerheid, legt het huidig wetsvoorstel de vreemdeling de verplichting op meteen wettig in België te verblijven en er zijn hoofdverblijfplaats te hebben ingeschreven, en dit zowel op het ogenblik van zijn verklaring als voor de periode die deze verklaring voorafgaat. Om maximale duidelijkheid te scheppen, streeft dit wetsvoorstel ernaar om het wettelijk verblijf op een eenvormige en algemene wijze te omschrijven.

Verder wordt niet louter meer een verblijfstitel "van meer dan drie maanden" vereist, maar een verblijf "voor onbepaalde duur" (zie verder). Dit komt beter tegemoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de wetgever om de nationaliteitsprocedures voor te behouden aan vreemdelingen met een langdurig verblijf op het Belgisch grondgebied.

2.2 De uitsluiting van kort verblijf

Daarnaast wordt voortaan het "kort verblijf" uitdrukkelijk uitgesloten. Dit heeft betrekking op vreemdelingen die, wegens de aard van de hen toegekende verblijfstitel, nooit in het wachtregister worden ingeschreven. De verblijfstitel van het kort verblijf is zeer precair van aard, en dus niet van aard om een opening in het kader van een nationaliteitsprocedure te legitimeren.

Het verbod voor deze personen om "korte verblijven" te doen gelden bij het in rekening brengen van de opeenvolgende periodes die aan de verklaring of de aanvraag voorafgaan, is ten volle verantwoord doordat deze personen duidelijk niet de bedoeling hebben zich definitief in België te vestigen.

Ces courts séjours répondent en effet à des besoins précis circonscrits dans le temps. On citera, à titre d'exemple, un visa d'une durée inférieure à trois mois délivré pour des raisons touristiques, familiales voire professionnelles (pour ce dernier point, on peut songer au journaliste en mission, aux voyages d'affaires, au sportif professionnel mais aussi aux gens du spectacle: ces personnes sollicitent l'autorisation de venir en Belgique uniquement pour le temps nécessaire à l'accomplissement de leurs activités professionnelles).

2.3. Un séjour illimité

L'étranger qui souhaite acquérir la nationalité belge devra prouver la légalité de son séjour au moment de la demande ou de la déclaration au moyen d'un séjour illimité.

En ce qui concerne les périodes de résidence antérieures à sa demande ou à sa déclaration, il pourra donc uniquement invoquer un séjour illimité.

Pour savoir ce qu'il faut entendre précisément par "séjour illimité", on se reportera ci-après à la liste exhaustive rédigée conformément à la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers ainsi qu'à l'arrêté d'exécution du 8 octobre 1981.

Concrètement, en cas de séjour pour une durée illimitée, l'étranger est en possession d'un des documents suivants:

a. s'il est ressortissant d'un pays tiers:

1° le CIRÉ (= certificat d'inscription au registre des étrangers): une carte modèle B (version électronique) ou une preuve d'inscription au registre des étrangers d'une durée illimitée — carte blanche (version papier);

2° la carte d'identité d'étrangers: une carte modèle C (version électronique) ou la carte jaune (version papier); il est à noter que cette autorisation de séjour est délivrée aux ressortissants de pays tiers qui sont autorisés ou admis à s'établir ici;

3° la preuve de résident de longue durée—UE: une carte modèle D (version électronique);

b. s'il est ressortissant d'un pays tiers et membre de la famille d'un ressortissant d'un pays de l'Union européenne: une carte modèle F+ (version électronique) ou une carte jaune portant une mention spécifique;

Deze "korte verblijven" beantwoorden inderdaad aan precieze in de tijd beperkte behoeften, zoals bijvoorbeeld een visum dat wordt uitgereikt voor minder dan drie maanden voor toeristische, familiale of zelfs professionele redenen (wat dit laatste betreft kan gedacht worden aan de journalist met een opdracht, aan de zakenreizen, aan de beroepsporter maar ook aan de artiesten in de showbusiness: deze personen vragen enkel de toelating om naar België te komen voor de tijd die nodig is voor het verrichten van hun professionele activiteiten).

2.3 Een verblijf voor onbeperkte duur

De vreemdeling die de Belgische nationaliteit wenst te verkrijgen, zal de wettelijkheid van zijn verblijf op het ogenblik van het verzoek of de verklaring moeten aantonen met een verblijf van onbeperkte duur.

Wat de aan zijn verzoek of verklaring voorafgaande verblijfsperiodes betreft, zal hij zich ook enkel en alleen maar mogen beroepen op verblijf van onbeperkte duur.

Om te weten wat precies moet worden verstaan onder het begrip "verblijf voor onbeperkte duur", raadplegen hierna de exhaustieve lijst die is opgesteld overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen alsmede naar het uitvoeringsbesluit van 8 oktober 1981.

Concreet gezien, is bij een verblijf voor onbeperkte duur, de vreemdeling in het bezit is van een van de volgende documenten:

a. indien hij onderdaan is van een derde land:

1° het BIVR (= inschrijving in het vreemdelingenregister): een kaart model B (elektronische versie) of een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister van onbeperkte duur — witte kaart (papieren versie);

2° de identiteitskaart voor vreemdelingen: een kaart model C (elektronische versie) of de gele kaart (papieren versie); te noteren dat deze verblijfsvergunning wordt afgeleverd aan de ingezetenen van derde landen die gemachtigd of toegelaten zijn zich hier te vestigen;

3° het bewijs van ingezetene van lange duur—EU: een kaart model D (elektronische versie).

b. Indien hij onderdaan van een derde land en familielid is van een onderdaan van een land van de Europese Unie: een kaart model F+ (elektronische versie) of een gele kaart met specifieke vermelding.

c. s'il est citoyen de l'Union européenne: un document dont ressort le séjour permanent, sous la forme d'une carte modèle E+ en modèle électronique ou sa version papier, à savoir l'annexe 8*bis*.

Pour un séjour d'une durée illimitée, l'étranger doit être inscrit au registre de la population. Tout étranger qui séjourne en Belgique de manière ininterrompue pendant cinq ans peut demander son inscription au registre de la population. Cela implique qu'au cours de ces cinq premières années, il a eu successivement cinq titres de séjour d'un an. Une fois qu'il est autorisé à s'inscrire au registre de la population, il obtient le séjour pour une durée illimitée. Les cinq titres de séjour d'un an successifs, qui constituent une condition absolue pour obtenir le séjour illimité, peuvent donc être comptabilisés comme période de "séjour légal", de même que — cela va sans dire — la période qui suit.

2.4. Un séjour légal ininterrompu

Désormais, la condition d'un séjour légal ininterrompu pour les périodes de séjour préalables à la demande ou à la déclaration est applicable à l'ensemble des procédures d'acquisition de la nationalité. Il convient de souligner que le caractère ininterrompu porte tant sur la présence physique de l'étranger sur le territoire belge (séjour de fait ininterrompu en Belgique) que sur le caractère légal de son séjour.

Est donc ainsi définitivement tranchée une controverse jurisprudentielle sur la question de l'incidence d'une interruption dans les périodes légales sur le processus d'acquisition de la nationalité.

Cette condition supplémentaire d'une période ininterrompue en fait et en droit est pleinement justifiée: elle exprime notre souhait que l'étranger s'ancre véritablement dans sa communauté d'accueil.

3. Suppression des périodes assimilées passées à l'étranger ("attaches véritables")

La notion d'attaches véritables a été introduite par la loi du 28 juin 1984 relative à certains aspects de la condition des étrangers et instituant le Code de la Nationalité belge.

Elle figure notamment à l'article 12*bis* du Code de la nationalité belge (CNB), à l'article 14, alinéa 3, du CNB pour les déclarations d'option, à l'article 16, § 2, 4°, du CNB pour les déclarations de nationalité par le conjoint

c. Indien hij burger van de Europese Unie is: een document waaruit het bestendig verblijf blijkt onder de vorm van een kaart model E+ in elektronische versie of in zijn papieren versie te weten bijlage 8*bis*.

Voor een verblijf voor onbepaalde duur moet de vreemdeling zijn ingeschreven in het bevolkingsregister. Elke vreemdeling die 5 jaar ononderbroken in België verblijft, kan zijn inschrijving in het bevolkingsregister vragen. Dit impliceert dat hij die eerste vijf jaren, vijf opeenvolgende verblijfstitels van één jaar heeft gehad. Eens hij wordt toegelaten tot inschrijving in het bevolkingsregister, bekomt hij het verblijf van onbepaalde duur. De vijf opeenvolgende verblijfstitels van één jaar, die een absolute voorwaarde zijn voor het onbepaald verblijf, komen dus in aanmerking om als periode van "wettelijk verblijf" geteld te worden, evenals — vanzelfsprekend — de periode nadien.

2.4 Een ononderbroken wettelijk verblijf

Voortaan is de voorwaarde van een ononderbroken verblijf voor de verblijfperiodes voorafgaand aan de aanvraag of de verklaring van toepassing op alle procedures van verkrijging van de nationaliteit. Er dient te worden benadrukt dat het ononderbroken karakter zowel slaat op de fysieke aanwezigheid van de vreemdeling op Belgisch grondgebied (ononderbroken feitelijk verblijf in België) als op het wettelijk karakter van zijn verblijf.

Aldus wordt een jurisprudentiële controverse over de vraag naar de weerslag van een onderbreking in de periodes van wettelijke verblijven op het proces van nationaliteitsverkrijging definitief beslecht.

Deze bijkomende vereiste van een aaneengesloten periode in feite en in rechte is ten volle verantwoord: zij drukt de wens uit van de opstellers van dit wetsvoorstel dat de vreemdeling zich werkelijk verankert in zijn onthaalgemeenschap.

3. Afschaffing gelijkgestelde periodes buitenland ("werkelijke band")

Het begrip werkelijke banden werd ingevoerd bij de wet van 28 juni 1984 betreffende sommige aspecten van de toestand van de vreemdelingen en houdende invoering van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

Het komt o.a. voor in artikel 12*bis* WBN, artikel 14, derde lid, WBN voor de optieverklaringen, in artikel 16, § 2, 4°, WBN voor de nationaliteitsverklaringen door de vreemde echtgenoot die gehuwd is met een Belgische

étranger qui est marié avec un ressortissant belge, et à l'article 19, alinéa 2, du CNB pour les demandes de naturalisation.

La notion d' "attaches véritables" permet à celui qui prouve avoir conservé ou acquis des attaches véritables avec la Belgique que sa résidence à l'étranger soit assimilée à sa résidence en Belgique.

Jusqu'à présent, cette notion était laissée entièrement à l'appréciation des autorités compétentes, ce qui a inmanquablement donné lieu à des divergences d'interprétation et d'application.

Il s'en est suivi non seulement des applications changeantes du concept en fonction du ministre compétent, mais aussi des jurisprudences différentes pour les tribunaux. Force a été de constater que certains étrangers s'efforçaient désespérément de faire passer le moindre lien avec la Belgique, aussi précaire et aussi faible fût-il, pour des "attaches véritables".

La notion d' "attaches véritables" a par conséquent fait l'objet d'abus et a été vidée de sa substance. Nous supprimons dès lors cette assimilation abusive de périodes à l'étranger.

4. Critères d'intégration

La loi du 1er mars 2000 instaurant la procédure accélérée d'obtention de la nationalité belge a mis fin au contrôle des critères d'intégration en cas de naturalisation.

A posteriori, nous avons cependant dû constater qu'à la suite de cette situation, l'intégration des "nouveaux Belges" a parfois posé problème. Comme le démontrent plusieurs études sociologiques, l'intégration dans la communauté locale est essentielle pour améliorer l'entente entre les différents groupes ethniques et maximiser les chances de réussite d'un modèle de société harmonieux.

La présente proposition de loi instaure dès lors des critères d'intégration pour toutes les procédures d'acquisition de la nationalité (= déclaration de nationalité, acquisition par option, acquisition par le mariage et naturalisation).

Ces critères consisteront en la fréquentation d'un cours d'intégration, en la connaissance de la langue nationale de la résidence principale (par le biais d'une attestation du SELOR) et en une déclaration par laquelle on s'engage à respecter l'État de droit démocratique et des droits fondamentaux.

onderdaan en in artikel 19, tweede lid, WBN voor de naturalisatieaanvragen.

Aan degene die bewijst dat hij echte banden met België heeft behouden of verworven, staat het begrip "werkelijke band" toe dat zijn verblijf in het buitenland wordt gelijkgesteld met een verblijf in België.

Totnogtoe was dit begrip volledig overgelaten aan de appreciatie van de bevoegde overheden, wat tot de nodige uiteenlopende interpretaties en toepassingen leidde.

Dit leidde niet alleen tot wisselende toepassingen van het begrip, naargelang de bevoegde Minister, maar ook tot een uiteenlopende rechtspraak voor de rechtbanken. Men was genoodzaakt vast te stellen dat vreemdelingen, wanhopig poogden en "elke mogelijke link met België", hoe precair of hoe zwak ook, te doen kwalificeren als een "werkelijke band".

Dit gaf dan ook aanleiding tot misbruik en uitholling van het begrip "werkelijke band". Deze oneigenlijke gelijkstelling van periodes in het buitenland, wordt daarom afgeschaft.

4. Integratiecriteria

Met de wet van 1 maart 2000 tot versnelling van de procedure tot verwerving van de Belgische nationaliteit, werd de controle op de integratiecriteria bij naturalisatie stopgezet.

Toch moesten we naderhand vaststellen dat de integratie van de "nieuwe Belgen" daarom niet altijd even vlot verliep. Zoals verschillende sociologische studies uitwijzen, is integratie in de lokale levensgemeenschap essentieel om de verstandhouding tussen de verschillende ethnische groepen te verbeteren en de kansen om een harmonieus samenlevingsmodel te maximaliseren.

Daarom voert dit wetsvoorstel integratiecriteria in voor alle procedures van nationaliteitsverkrijging (= nationaliteitsverklaring, nationaliteitskeuze, nationaliteit door het huwelijk en naturalisatie).

Deze criteria zullen bestaan uit het volgen van een inburgeringscursus, kennis van de landstaal van de hoofdverblijfplaats (via SELOR-attest), en een verklaring waarin staat dat men de democratische rechtstaat en de fundamentele grondrechten zal respecteren.

5. Renforcement des procédures en vue d'obtenir la nationalité belge

D'une manière générale, les délais sont prolongés. Les délais de 3 ans sont portés à 5 ans. Les délais de 7 ans sont portés à 10 ans. Par ailleurs, des critères d'intégration sont également ajoutés. Voici un bref aperçu des principales modifications par procédure:

5.1. La procédure de naturalisation

Constitutionnellement, la naturalisation n'est pas un droit mais bien une faveur accordée par le pouvoir législatif à une personne jugée "particulièrement méritante": le demandeur doit pouvoir invoquer des circonstances particulières qui témoignent de son attachement durable à la société belge ou de l'intérêt qu'il porte à la société d'accueil.

Depuis son introduction en 1835, la naturalisation a subi plusieurs réformes; l'une des plus importantes étant sans conteste celle introduite par la loi du 1er mars 2000 qui, en réduisant la durée de résidence exigée de cinq à trois ans et en supprimant la volonté d'intégration de manière générale pour toutes les procédures d'acquisition de la nationalité, a induit des modifications profondes dans les conditions d'octroi de cette procédure spécifique. La facilitation de l'accès à la naturalisation a en effet entraîné une augmentation considérable du nombre de demandes.

Actuellement, la procédure de naturalisation est ouverte à l'étranger âgé de dix-huit ans accomplis et ayant fixé sa résidence principale en Belgique depuis trois ans au moins. Les conditions d'accès sont donc minimales.

La procédure de naturalisation s'ouvre désormais à l'étranger âgé de dix-huit ans accomplis, ayant résidé de manière continue en Belgique sous le couvert d'un séjour ininterrompu pendant les cinq années précédant immédiatement sa demande et qui, au moment de l'introduction de celle-ci, séjourne en Belgique pour une durée illimitée.

En outre, le régime souple permettant à l'étranger de faire assimiler son séjour à l'étranger en raison de ses "attaches véritables" avec la Belgique est supprimé dans la présente proposition de loi (voir plus haut).

Par ailleurs, il est exigé que l'étranger réponde aux critères d'intégration.

5. Verstrenging procedures verkrijging Belgische nationaliteit

Op algemene wijze worden de termijnen opgetrokken. Termijnen van 3 jaar, worden op 5 jaar gebracht. Termijnen van 7 jaar, worden op 10 jaar gebracht. Daarnaast worden ook integratiecriteria toegevoegd. De belangrijkste wijzigingen per procedure worden kort overlopen:

5.1. De naturalisatieprocedure

Grondwettelijk gezien is naturalisatie geen recht maar een gunst toegekend door de wetgevende macht aan een persoon die als "bijzonder verdienstelijk" wordt beschouwd: de aanvrager moet bijzondere omstandigheden kunnen invoeren die getuigen van zijn duurzame gehechtheid aan de Belgische maatschappij of van het belang dat hij hecht aan de gastmaatschappij.

Sinds de invoering ervan in 1835 heeft de naturalisatie verschillende hervormingen ondergaan; één van de belangrijkste daarvan is onbetwistbaar deze welke is ingevoerd bij de wet van 1 maart 2000 deze, door de vereiste verblijfsduur terug te brengen van vijf naar drie jaar en door de integratiewil op algemene wijze af te schaffen voor alle procedures van nationaliteitsverkrijging, diepgaande wijzigingen heeft aangebracht in de toekenningsvoorwaarden van deze specifieke procedure. De vergemakkelijkte toegang tot de naturalisatie heeft inderdaad geleid tot een aanzienlijke toename van de aanvragen.

Thans wordt de naturalisatieprocedure opengesteld voor de vreemdeling die de volle leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en minstens drie jaar zijn hoofdverblijfplaats in België gevestigd heeft. De toegangsvoorwaarden zijn dus minimaal.

Voortaan wordt de naturalisatieprocedure opengesteld voor de vreemdeling die de volle leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, die op voortdurende wijze in België heeft verbleven, gedekt door een ononderbroken verblijf gedurende de vijf jaar die zijn aanvraag onmiddellijk voorafgaan en die op het ogenblik van het indienen van de aanvraag hier verblijft van onbeperkte duur.

Daarnaast wordt de soepele regeling om zijn verblijf in het buitenland nog te laten gelijkstellen omwille van zijn "werkelijke band" met België, in het huidige wetsvoorstel geschrapt (zie hoger).

Daarnaast wordt vereist dat de vreemdeling aan de integratiecriteria voldoet.

Toutes les études sociologiques démontrent en effet que la connaissance de la langue constitue un élément déterminant pour l'intégration.

En outre, la fréquentation d'un cours d'intégration est également exigée en tant que signe de volonté d'intégration. Le cours d'intégration contribue en effet au succès de l'intégration et à la cohabitation harmonieuse de personnes ayant des racines différentes.

Ensuite, l'étranger doit déclarer qu'il respecte les principes de l'État de droit démocratique, ainsi que les droits fondamentaux.

Par ailleurs, la possibilité d'introduire la demande depuis l'étranger est supprimée.

5.2. La déclaration de nationalité

Ces modifications s'inscrivent explicitement dans la logique selon laquelle seul l'étranger établi de manière durable et clairement observable sur le territoire peut acquérir la nationalité belge. Dans chacun des cas visés ci-après, il est requis que l'étranger soit en séjour illimité au moment de la déclaration:

La procédure de déclaration de nationalité prévue à l'article 12*bis* est désormais ouverte à l'étranger âgé de dix-huit ans accomplis et:

1° né en Belgique et y ayant fixé sa résidence principale de manière ininterrompue depuis sa naissance;

2° ayant fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis cinq ans au moins et dont les auteurs ou adoptants — si l'adoption a produit ses effets avant que l'intéressé n'ait atteint l'âge de dix-huit ans — possèdent la nationalité belge depuis dix ans au moins;

3° ayant fixé sa résidence principale en Belgique depuis dix ans au moins, étant entendu que ces dix années doivent avoir été couvertes par un séjour légal ininterrompu.

Le régime souple prévu à l'article 12*bis*, § 1er, 2°, du Code de la nationalité belge, qui permet à l'étranger d'introduire sa demande depuis l'étranger, est supprimé. Il est renvoyé, à cet égard, à ce qui a déjà été exposé précédemment dans la section consacrée à la naturalisation.

Alle sociologische studies wijzen uit dat kennis van de taal een doorslaggevend element voor integratie.

Daarnaast wordt als teken van integratiebereidheid, eveneens het volgen van een inburgeringscursus vereist. De inburgeringscursus draagt immers bij aan een succesvolle integratie, en het harmonieus samenleven van mensen met een verschillende achtergrond.

Verder moet de vreemdeling verklaren dat hij de principes van de democratische rechtstaat respecteert, evenals de fundamentele grondrechten.

Ten slotte wordt de mogelijkheid om zijn aanvraag vanuit het buitenland in te dienen, afgeschaft.

5.2. De nationaliteitsverklaring

Deze wijzigingen passen uitdrukkelijk in de logica volgens dewelke alleen de vreemdeling die bestendig en duidelijk waarneembaar gevestigd is op het grondgebied de Belgische nationaliteit kan verwerven. In elk van de hierna bedoelde gevallen is vereist dat de vreemdeling in onbeperkt verblijf is op het ogenblik van de verklaring:

De procedure van verklaring van nationaliteit zoals voorzien in artikel 12*bis* staat voortaan open voor de vreemdeling die de volle leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en:

1° die in België geboren is en die er sinds zijn geboorte ononderbroken zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd;

2° in België zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd op basis van een ononderbroken wettelijk verblijf sedert minstens vijf jaar en wiens ouders of adoptanten — indien de adoptie gevolg had vooraleer de betrokkene achttien jaar oud was — gedurende minstens tien jaar de Belgische nationaliteit bezitten;

3° in België zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd sedert minstens tien jaar waarbij moet worden verstaan dat deze tien jaar gedekt moeten geweest zijn door een ononderbroken wettelijk verblijf.

De soepele regeling in § 1, 2°, van artikel 12*bis* WBN waardoor de vreemdeling zijn aanvraag vanuit het buitenland kan indienen, wordt afgeschaft. Hierbij wordt verwezen naar wat al eerder werd uiteengezet in de afdeling gewijd aan de naturalisatie.

Ici aussi, des critères d'intégration sont instaurés (voir ci-dessus).

Enfin, la présente proposition de loi abroge, pour des raisons de cohérence, la procédure de déclaration de nationalité prévue à l'article 12bis dès lors que le maintien de cette procédure ne se justifie plus car, par suite des modifications successives du Code de la nationalité belge, cette procédure est devenue identique à la procédure d'acquisition de la nationalité par option (art. 15 du CNB). Lorsqu'il est question de la procédure à suivre pour toutes les déclarations, il est dès lors exclusivement renvoyé à l'article 15 du CNB.

5.3. Acquisition de la nationalité par option

En ce qui concerne l'acquisition de la nationalité par option fondée sur les articles 13 et 14, la présente proposition de loi ne modifie que les conditions de recevabilité prévues à l'article 14, 2°, la durée prévue pour la résidence principale permanente sans interruption passant de douze mois à cinq ans. Enfin, la présente proposition de loi précise que l'étranger doit être en séjour illimité au moment de la déclaration d'option.

En l'espèce aussi, l'assimilation des périodes de résidence à l'étranger justifiée par de supposées "attaches véritables" est abrogée.

Des critères d'intégration sont également introduits en l'espèce (voir plus haut).

5.4. La nationalité par le mariage

En ce qui concerne l'article 16 (déclaration fondée sur le mariage), il est prévu que l'étranger doit être autorisé à séjourner de manière illimitée dans le Royaume au moment de la déclaration. Le délai requis en matière de vie commune passe de trois à cinq ans et le délai abrégé de six mois à un an. En l'espèce aussi, l'assimilation des périodes de résidence à l'étranger justifiée par de supposées "attaches véritables" est abrogée.

Des critères d'intégration sont également introduits en l'espèce (voir plus haut).

5.5. Aspects de procédure

Ces déclarations sont entièrement soumises à la procédure prévue par l'article 15 du Code de la nationalité belge.

Ook hier worden integratiecriteria ingevoerd (zie hoger).

Ten slotte schaft onderhavig wetsvoorstel, om redenen van samenhang, de bij de nationaliteitsverklaring horende procedure voorzien in artikel 12bis af omdat het behoud van deze procedure niet meer gerechtvaardigd is doordat zij, als gevolg van de opeenvolgende wijzigingen aan het Wetboek van de Belgische nationaliteit, identiek is geworden aan de procedure voor de nationaliteitskeuze (artikel 15 WBN). Wanneer er sprake is van de te volgen procedure voor alle verklaringen wordt bijgevolg uitsluitend verwezen naar artikel 15 WBN.

5.3. De nationaliteitskeuze

Wat betreft de nationaliteitskeuze die gebaseerd is op de artikelen 13 en 14, wijzigt onderhavig wetsvoorstel uitsluitend de ontvankelijkheidsvoorwaarden voorzien in artikel 14, 2°, waarvan de duur wordt verhoogd van twaalf maanden naar vijf jaar bestendige hoofdverblijfplaats zonder onderbreking. Tenslotte verduidelijkt dit wetsvoorstel dat de vreemdeling in onbepaald verblijf moet zijn op het ogenblik van de verklaring van nationaliteitskeuze.

Ook hier wordt de gelijkstelling van periodes in het buitenland omwille van vermeende "werkelijke band", afgeschaft.

Ook hier worden integratiecriteria ingevoerd (zie hoger).

5.4. De nationaliteit door het huwelijk

Wat betreft artikel 16 (verklaring gebaseerd op het huwelijk), is vereist dat de vreemdeling op het ogenblik van de verklaring gemachtigd is om voor een onbepaalde tijd in België te verblijven. De vereiste termijn van samenleven, wordt opgetrokken van 3 jaar naar vijf jaar, en de verkorte termijn van 6 maanden naar 1 jaar. Ook hier wordt de gelijkstelling van periodes in het buitenland omwille van vermeende "werkelijke band", afgeschaft.

Ook hier worden integratiecriteria ingevoerd (zie hoger).

5.5. Procedurele aspecten

Voor deze verklaringen geldt volledig de procedure die is bepaald bij artikel 15 WBN.

À cet égard, la procédure actuellement en vigueur est modifiée sur deux aspects:

1) L'officier de l'état civil ne délivrera l'accusé de réception à l'intéressé qu'après s'être assuré que toutes les pièces légalement requises sont jointes au dossier relatif à la déclaration. Ainsi, le délai de quatre mois imparti au procureur du Roi pour remettre un avis sur l'octroi ou non de la nationalité belge ne prendra cours qu'à partir du moment où l'officier de l'état civil jugera que le dossier est suffisamment complet pour être envoyé à l'autorité compétente (le parquet du procureur du Roi). Le cas échéant, l'officier de l'état civil invitera le candidat à la nationalité belge à compléter sa demande. Par le biais de cette modification de procédure se profile le double voeu de clarifier et de renforcer le rôle de l'administration communale dans le cadre des procédures d'acquisition de la nationalité.

2) La faculté actuellement offerte aux demandeurs d'introduire leur demande depuis l'étranger est supprimée.

6. Perte de la nationalité belge à la suite de la commission d'infractions graves ou de mariages de complaisance

La présente proposition de loi modifie l'article 23 du Code de la nationalité belge, qui prévoit dans sa version actuelle la déchéance de la nationalité belge en cas de fraude commise pour acquérir cette nationalité (2° du § 1er de l'article 23) ou en cas de manquement grave de l'intéressé à ses devoirs de citoyen belge (1° de cette disposition).

La pratique a néanmoins montré que cette disposition n'avait pas de fondement juridique suffisamment clair pour engager avec succès la procédure prévue de déchéance de la nationalité à l'égard des personnes ayant été condamnées pour des actes qui étaient tellement graves qu'il ne pouvait y avoir le moindre doute concernant non seulement l'absence totale de volonté d'intégration dans la communauté d'accueil dans leur chef, mais aussi le danger manifeste qu'elles représentent pour la communauté en général.

À cet égard, la présente proposition de loi vise à étendre la déchéance aux personnes qui ont été condamnées à une peine d'emprisonnement d'au moins cinq ans sans sursis, d'une manière plus générale, pour des infractions dont la commission a été facilitée par la possession de la nationalité belge.

In dit opzicht wordt de thans van toepassing zijnde procedure gewijzigd onder twee aspecten:

1) De ambtenaar van de burgerlijke stand zal aan de belanghebbende de ontvangstmelding slechts afgeven na zich ervan te hebben vergewist dat alle wettelijk vereiste stukken bij het dossier inzake de verklaring zijn gevoegd. Aldus zal de termijn van vier maanden die aan de Procureur des Konings wordt toegekend om advies te verlenen over het al dan niet inwilligen van de Belgische nationaliteit, slechts aanvangen op het ogenblik dat de ambtenaar van de burgerlijke stand zal oordelen dat het dossier voldoende volledig is voor verzending aan de bevoegde overheid (het parket van de Procureur des Konings). In voorkomend geval zal de ambtenaar van de burgerlijke stand de kandidaat-Belg uitnodigen zijn aanvraag te vervolledigen. Door middel van deze procedurewijziging wordt uiting gegeven aan de dubbele wens om de rol van de gemeentelijke administratie te verduidelijken en te versterken in het kader van de procedures tot verkrijging van de nationaliteit.

2) De mogelijkheid die thans aan de aanvragers wordt geboden om hun aanvraag vanuit het buitenland in te dienen, wordt opgeheven.

6. Verlies van de Belgische nationaliteit bij het plegen van ernstige misdrijven of schijnhuwelijken

Dit wetsvoorstel wijzigt artikel 23 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, dat in zijn huidige versie voorziet in de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit ingeval fraude werd gepleegd om deze te bekomen (punt 2° van § 1 van artikel 23) of ingeval van ernstig tekortkomen aan zijn verplichtingen als Belgisch burger (punt 1° van die bepaling).

De praktijk heeft echter aangetoond dat deze bepaling geen voldoende duidelijke juridische grondslag bood om met succes de voorziene procedure van vervallenverklaring van de nationaliteit op te starten ten aanzien van de personen die veroordeeld werden voor daden die zodanig ernstig waren dat er niet de minste twijfel kan bestaan over niet enkel het totaal gebrek aan wil van deze personen om zich te integreren in de ontvangsgemeenschap maar ook over hun duidelijk gevaar voor de gemeenschap in het algemeen.

In dit opzicht stelt het huidig wetsvoorstel voor de vervallenverklaring uit te breiden tot personen die veroordeeld werden tot een vrijheidsstraf van minstens vijf jaar zonder uitstel, op meer algemene wijze, voor misdrijven waarvan het plegen werd vergemakkelijkt door het bezit van de Belgische nationaliteit.

Pour ces infractions pénales, une procédure simplifiée est également prévue: le juge pénal prononcera immédiatement la déchéance, en même temps que la peine. L'on évite ainsi le détour fastidieux par la cour d'appel, qui avait en effet pour seul effet de ralentir la procédure et qui constituait une entrave supplémentaire au fonctionnement des tribunaux.

Une autre modification importante consiste à déchoir un étranger de sa nationalité belge s'il l'a acquise par le biais d'un mariage de complaisance. Le Code de la nationalité belge sanctionnera dès lors plus sévèrement et plus efficacement les mariages de complaisance, contractés dans le seul but d'obtenir un avantage en matière de droit de séjour, à savoir la nationalité du conjoint belge.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

1. Cet article modifie l'article *7bis* du Code de la nationalité belge, qui requiert que l'étranger, au moment où il introduit la demande ou la déclaration visant à l'obtention de la nationalité belge, soit admis ou autorisé à séjourner dans le Royaume pour une durée indéterminée ou à s'y établir, conformément aux dispositions de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Alors que la nature du titre de séjour requis dans le chef du candidat à la nationalité belge au moment de l'introduction de sa demande ou de sa déclaration de nationalité a été clairement précisée, le Code ne précise pas actuellement quel type de séjour légal est requis pendant les périodes de séjour qui précèdent la demande ou la déclaration de naturalisation. Les précisions qui ont été données par la suite à ce propos dans la circulaire du 25 mai 2007, qui indiquait que les autorisations de séjour précaires — comme les attestations d'immatriculation ou les annexes 25, 26 et 35 — peuvent être prises en considération pour le calcul de la durée du séjour qui est requise par les différentes dispositions du Code de la nationalité belge n'ont fait qu'accroître la confusion chez les acteurs de terrain, parce que cette interprétation — qui n'est pas expressément prévue dans le Code — ne répond pas à la définition plus limitative du séjour légal qui est donnée par l'article *7bis*, § 2, du Code de la nationalité belge.

Bref, la notion de séjour légal recouvre actuellement des réalités administratives très différentes en fonction

Voor deze strafrechtelijke misdrijven wordt voorzien in een eenvoudigere procedure: de strafrechter zal de vervallenverklaring onmiddellijk uitspreken, samen met de straf. Hierdoor wordt de omslachtige omweg via het hof van beroep vermeden. Die werkte immers enkel vertragend, en vormde een extra belasting voor de werking van de rechtbanken.

Een andere belangrijke wijziging is deze welke erin bestaat een vreemdeling van zijn Belgische nationaliteit vervallen te verklaren indien hij de Belgische nationaliteit heeft verkregen op grond van een schijnhuwelijk. Aldus wil het Wetboek van de Belgische nationaliteit strenger en efficiënter optreden tegen schijnhuwelijken die enkel worden aangegaan met het oog op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, namelijk de nationaliteit van de Belgische echtgenoot.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

1. Dit artikel wijzigt artikel *7bis* van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, dat vereist dat de vreemdeling op het ogenblik dat hij het verzoek indient of de verklaring aflegt om de Belgische nationaliteit te bekomen, toegelaten of gemachtigd is om voor onbepaalde duur in het Rijk te verblijven of gemachtigd is zich er te vestigen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Terwijl de aard van de verblijfstitel die in hoofde van de kandidaat-Belg vereist is bij het indienen van zijn nationaliteitsverzoek of -verklaring duidelijk gepreciseerd is, bepaalt het Wetboek thans niet welk soort wettelijk verblijf vereist is tijdens de periodes van verblijf die het naturalisatieverzoek of de verklaring voorafgaan. De verduidelijkingen die op dat gebied naderhand werden gegeven door de circulaire van 25 mei 2007, die stelde dat precare verblijfsvergunningen — zoals bijvoorbeeld immatriculatieattesten of de bijlagen 25, 26 en 35 — in aanmerking kunnen genomen worden bij de berekening van de duur van het verblijf dat vereist is door de verschillende bepalingen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, hebben enkel nog de verwarring doen toenemen bij de actoren op het terrein omdat deze interpretatie — die niet uitdrukkelijk is voorzien in het Wetboek — niet beantwoordt aan de meer beperkende definitie van het wettelijk verblijf die door artikel *7bis*, § 2, WBN wordt gegeven.

Kortom, het begrip wettelijk verblijf dekt momenteel sterk uiteenlopende administratieve werkelijkheden in

de la disposition dans le cadre de laquelle elle doit être appliquée.

C'est pourquoi il est dorénavant précisé qu'un "séjour légal" est également exigé pendant la période qui précède l'introduction de la déclaration ou de la demande de naturalisation.

2. En vue d'une application uniforme de la condition du séjour légal telle que prévue par les dispositions du Code, le § 1er de l'article 7*bis* est modifié en profondeur: il y est prévu que, pour l'application des dispositions en matière d'acquisition de la nationalité, l'étranger peut uniquement introduire une déclaration de nationalité ou une demande de naturalisation s'il a séjourné légalement en Belgique et y a fixé sa résidence principale.

Le paragraphe 2 s'attache à définir de manière générale et uniforme le contenu à donner à la notion de séjour légal tel qu'il a vocation à s'appliquer aux dispositions relatives aux modes d'acquisition de la nationalité.

La notion de séjour légal à laquelle il est fait référence au § 2 vise la situation de l'étranger admis ou autorisé à un séjour d'une durée illimitée, ou inscrit conformément à la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

Dorénavant, ne relèveront donc de toute façon pas du champ d'application de cette disposition, les personnes résidant en Belgique sous le couvert d'un court séjour de trois mois maximum visé aux articles 6, 40, § 3, et 40*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur les étrangers.

Enfin, la disposition en cause prévoit explicitement la condition selon laquelle les périodes requises précédant la demande devront être couvertes sans interruption par des titres de séjour légaux.

3. L'article 2 de la proposition de loi insère un nouveau § 3 dans l'article 7*bis* qui définit le contenu à donner à la notion de résidence principale, laquelle s'inspire de la définition donnée par le Code de droit international privé à l'article 4, § 2, de la "résidence habituelle". Ce faisant, la présente proposition répond au souhait maintes fois exprimé par les acteurs de terrain de définir avec précision le contenu à donner à cette notion dans le Code de la nationalité belge.

functie van de bepaling binnen dewelke het moet worden toegepast.

Daarom wordt nu verduidelijkt dat er ook in de periode voorafgaand aan het indienen van de verklaring of naturalisatie, een "wettelijk verblijf" vereist is.

2. Met het oog op een eenvormige toepassing van de voorwaarde van wettelijk verblijf zoals voorzien in de bepalingen van het Wetboek, wordt § 1 van artikel 7*bis* grondig gewijzigd: er wordt gesteld dat, voor de toepassing van de bepalingen inzake verkrijging van de nationaliteit, de vreemdeling slechts een nationaliteitsverklaring of een naturalisatieverzoek kan indienen indien hij wettelijk in België heeft verbleven en er zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd.

Paragraaf 2 beoogt op algemene en eenvormige wijze te bepalen wat moet worden verstaan onder het begrip wettelijk verblijf zoals het moet worden toegepast op de bepalingen betreffende de wijzen van verkrijging van de nationaliteit.

Het begrip wettelijk verblijf waarnaar wordt verwezen in § 2 heeft betrekking op de toestand van de vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbepaalde duur, of die ingeschreven is overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Voortaan zullen dus alleszins buiten het toepassingsgebied van deze bepaling vallen: de personen die in België verblijven onder dekking van een kort verblijf van hoogstens drie maanden zoals bedoeld in de artikelen 6, 40, § 3, en 40*bis* van de vreemdelingenwet van 15 december 1980.

Ten slotte stelt de betrokken bepaling uitdrukkelijk als voorwaarde dat de vereiste periodes die de aanvraag voorafgaan, zonder onderbreking zullen moeten gedekt zijn door wettelijke verblijfsvergunningen.

3. Artikel 2 van het wetsvoorstel voegt een nieuwe § 3 toe aan artikel 7*bis*, die omschrijft wat moet verstaan worden onder het begrip hoofdverblijfplaats, hetwelk is gebaseerd op de definitie die het Wetboek van internationaal privaatrecht in zijn artikel 4, § 2, geeft aan "gewone verblijfplaats". Aldus komt dit wetsvoorstel tegemoet aan de meermaals uitgedrukte wens van de actoren op het terrein om de inhoud van deze notie in het Wetboek van de Belgische nationaliteit nader te omschrijven.

Il y a lieu de relever qu'à l'instar du séjour légal, l'étranger doit avoir résidé de manière continue en Belgique.

Art. 3

Le nouvel article 7ter insère la notion de "critères d'intégration" dans le Code de la nationalité belge.

Ces critères d'intégration seront les suivants:

1. Connaissance de la langue nationale de la résidence principale.

Toutes les études sociologiques indiquent en effet que la connaissance de la langue constitue un élément déterminant pour l'intégration.

À cet égard, il convient de tenir compte du fait que les critères d'intégration seront désormais non seulement exigés en cas de naturalisation, mais aussi pour toutes les procédures d'acquisition de la nationalité (= déclaration de nationalité, acquisition par option et acquisition par le mariage).

Cette distinction a son importance car, alors que la naturalisation est examinée par la Commission des naturalisations de la Chambre, les autres procédures d'acquisition de la nationalité passent par l'officier de l'état civil. Si, en principe, la Commission des naturalisations dispose d'une "marge d'appréciation", il n'en va pas de même pour l'officier de l'état civil (OEC). L'OEC doit simplement vérifier si tous les documents requis sont présents, puis il accorde ou non la nationalité belge.

On ne peut pas exiger de la part de l'OBS qui fasse lui-même subir un test linguistique. La proposition prévoit donc que le SELOR élabore des tests linguistiques dans les trois langues nationales. L'OEC (ou la Commission des naturalisations) devra donc uniquement vérifier qu'un certificat du SELOR attestant une connaissance suffisante de la langue nationale de la résidence principale est joint. Si l'intéressé a sa résidence principale en Région bruxelloise, il peut choisir le français ou le néerlandais.

2. La fréquentation, le cas échéant, du cours d'intégration requis.

Il est notoire qu'une intégration réussie revêt une importance primordiale pour la cohabitation harmonieuse de personnes d'origines différentes. D'où la condition de manifester sa volonté d'intégration en suivant un cours d'intégration.

Er dient op gewezen te worden dat, zoals voor het wettelijk verblijf, de vreemdeling bestendig in België moet verblijven.

Art. 3

Het nieuwe artikel 7ter, voegt het begrip "integratiecriteria" in, in het Wetboek der Belgische Nationaliteit.

Deze integratiecriteria zullen zijn:

1. Kennis van de landstaal van de hoofdverblijfplaats.

Alle sociologische studies wijzen immers uit dat kennis van de taal een doorslaggevend element voor integratie.

Hierbij moet rekening worden gehouden, met het feit dat de integratiecriteria, voortaan niet alleen vereist zullen zijn bij naturalisatie, maar bij alle procedures van nationaliteitsverkrijging (= ook nationaliteitsverklaring, nationaliteitskeuze en nationaliteit via het huwelijk).

Dit onderscheid is belangrijk, want daar waar naturalisatie wordt behandeld door de Commissie naturalisaties van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, verlopen de overige nationaliteitsprocedures via de ambtenaar van de burgerlijke stand. Daar waar de Commissie naturalisatie in principe een "appreciatiemarge" heeft, geldt dit niet voor de ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS). De ABS moet louter controleren of alle vereiste stukken aanwezig zijn, en staat vervolgens de Belgische nationaliteit al dan niet toe.

Men kan van de ABS niet verwachten dat hij zelf een taaltest afneemt. Daarom wordt voorzien dat SELOR taaltesten in de drie officiële landstalen opmaakt. De ABS (of de Commissie naturalisaties) zal dus enkel moeten controleren of er een SELOR-attest van voldoende kennis van de landstaal van de hoofdverblijfplaats is bijgevoegd. Indien de betrokkene zijn hoofdverblijfplaats in het Brussels Gewest heeft, kan hij kiezen tussen het Frans of het Nederlands.

2. Het volgen, in voorkomend geval, van de vereiste inburgeringscursus.

Het is alom geweten dat een succesvolle integratie van doorslaggevend belang is voor het harmonieus samenleven van mensen met verschillende afkomst. Vandaar de vereiste om blijk te geven van zijn integratiebereidheid door een inburgeringscursus te volgen.

Pour clarifier les choses, on notera que le législateur belge n'impose par là pas l'obligation au législateur décentralisé de prévoir des cours d'intégration pour les étrangers qui veulent acquérir la nationalité belge.

L'organisation ou non de cours d'intégration reste de la compétence des Communautés. La Communauté peut choisir de le faire ou de ne pas le faire, même si force est d'observer, au niveau européen, une tendance à l'organisation de tels cours.

Si la Communauté propose tout de même des cours d'intégration, il incombera toujours au législateur décentralisé de décider qui entre en ligne de compte pour suivre un cours d'intégration sur une base volontaire ou obligatoire.

Le législateur belge impose ainsi uniquement une obligation à l'étranger qui veut acquérir la nationalité belge. L'étranger doit donc, si le décret impose de suivre un cours d'intégration pour sa catégorie, avoir suivi effectivement ce cours avant de pouvoir acquérir la nationalité belge. À cette fin, l'attestation de fréquentation du cours d'intégration est soumise à l'officier de l'état civil (ou à la commission des Naturalisations).

3. L'étranger doit par ailleurs signer une déclaration dans laquelle il déclare respecter les principes de l'État de droit démocratique, ainsi que les libertés et droits fondamentaux. Cette déclaration est également soumise à l'officier de l'état civil (ou à la commission des Naturalisations).

Cette procédure rapide bénéficiera en fin de compte aussi à la commission des Naturalisations. Ses travaux pourront désormais se dérouler à un rythme plus soutenu. Et à long terme, cette procédure peut s'inscrire dans la tendance à confier les naturalisations à un organe public séparé.

Art. 4

L'article 4 modifie l'article 12 du Code de la nationalité belge en prévoyant qu'il est désormais également requis que l'enfant réside en Belgique le jour où son auteur ou son adoptant acquiert ou recouvre la nationalité belge.

La condition supplémentaire imposée en matière de résidence en Belgique dans le chef de l'enfant procède de la constatation que, dans la pratique, de nombreux enfants séjournant à l'étranger obtiennent de manière

Men noteert ter verduidelijking dat de Belgische wetgever hiermee geen verplichting oplegt aan de decreetgever om inburgeringscursussen te voorzien voor vreemdelingen die de Belgische nationaliteit willen verkrijgen.

Het blijft de bevoegdheid van de Gemeenschappen om al dan niet inburgeringscursussen te voorzien. De Gemeenschap kan er voor kiezen om dit wél of niet te doen. Al moeten we vaststellen dat er een Europese tendens bestaat tot het organiseren van dergelijke cursussen.

Indien de Gemeenschap toch inburgeringscursussen aanbiedt, is het nog altijd aan de decreetgever om te beslissen wie in aanmerking komt voor een vrijwillige, dan wel verplichte, inburgeringscursus.

De Belgische wetgever legt hiermee enkel een verplichting op aan de vreemdeling die de Belgische nationaliteit wil verkrijgen. De vreemdeling moet dus, als het decreet een inburgeringscursus voor zijn categorie verplicht, deze ook daadwerkelijk gevolgd hebben, vooraleer hij de Belgische nationaliteit kan verkrijgen. Hiervoor wordt aan de ABS (of de Commissie naturalisaties) het attest van het volgen van de inburgeringscursus voorgelegd.

3. Verder moet de vreemdeling een verklaring ondertekenen, waarin hij verklaart hij principes van de democratische rechtstaat te respecteren, evenals de fundamentele vrijheden en grondrechten. Ook deze wordt voorgelegd aan de ABS (of de Commissie naturalisaties).

Deze vlotte werkwijze zal uiteindelijk ook de Commissie naturalisaties ten goede komen. Hun werkzaamheden kunnen nu sneller verlopen. En op lange termijn kan dit ingepast worden in de tendens om de naturalisaties bij een apart overheidsorgaan onder te brengen.

Art. 4

Artikel 4 wijzigt artikel 12 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit in die zin dat voortaan ook is vereist dat het kind in België verblijft op de dag dat zijn ouder of adoptant de Belgische nationaliteit verkrijgt of herkrijgt.

Het bijkomende vereiste van een verblijfsvoorwaarde in België in hoofde van het kind gaat uit van de vaststelling dat in de praktijk veel in het buitenland verblijvende kinderen collectief de Belgische nationaliteit van hun

collective la nationalité belge de leur auteur et se voient délivrer un passeport belge sans avoir jamais mis les pieds sur le sol belge.

Art. 5

L'article 5 modifie l'article 12*bis* du Code de la nationalité belge.

1. Quelques modifications sont apportées aux conditions de base en matière d'acquisition de la nationalité prévues à l'article 12*bis* du CNB au profit de trois catégories d'étrangers:

a. Désormais, l'étranger visé à l'article 12*bis*, 1°, du CNB qui souhaite acquérir la nationalité belge devra être admis ou autorisé au séjour pour une durée illimitée au moment où il introduit sa déclaration et avoir établi sa résidence principale en Belgique de manière ininterrompue depuis sa naissance. Il devra par ailleurs remplir les critères d'intégration. Ces critères sont définis dans le nouvel article 7*ter* (voir ci-avant).

b. L'article 12*bis*, 2°, du CNB précise que l'étranger dont l'auteur ou l'adoptant est Belge depuis dix ans déjà pourra acquérir la nationalité belge pour autant qu'il ait habité principalement et de manière ininterrompue en Belgique depuis au moins cinq années sur la base d'un séjour légal ininterrompu et pour autant, bien entendu, qu'il soit en séjour illimité au moment où il souscrit effectivement sa déclaration. Il devra, lui aussi, remplir les critères d'intégration.

La disposition proposée supprime la faculté actuellement offerte à l'étranger répondant aux conditions prévues par l'article 12*bis*, 2°, du CNB d'introduire depuis l'étranger sa déclaration de nationalité auprès du poste consulaire ou diplomatique belge de sa résidence. Conformément à la présente proposition de loi, seuls les étrangers qui sont admis au séjour pour une durée illimitée et qui résident principalement en Belgique peuvent demander la nationalité belge. Désormais, les déclarations de nationalité de l'article 12*bis* devront obligatoirement être introduites en Belgique.

Pour ce qui est de la suppression du critère des "attaches véritables" dans des cas spécifiques, on se reportera à ce qui a déjà été exposé plus haut en détail.

c. Désormais, l'article 12*bis*, 3°, du CNB, tel qu'il est contenu dans la présente proposition de loi, ne s'ouvre plus qu'à l'étranger ayant fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour ininterrompu d'au moins

ouder bekomen en een Belgisch paspoort afgeleverd krijgen zonder ooit een voet op Belgische bodem te hebben gezet.

Art. 5

Artikel 5 wijzigt artikel 12*bis* van het Wetboek van de Belgische nationaliteit.

1. Er zijn enkele wijzigingen van de basisvoorwaarden inzake de verkrijging van de nationaliteit die in artikel 12*bis* WBN zijn voorzien ten gunste van drie categorieën van vreemdelingen:

a. Voortaan zal de in artikel 12*bis*, 1°, WBN bedoelde vreemdeling die de Belgische nationaliteit wenst te verkrijgen, moeten toegelaten worden of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur op het ogenblik dat hij zijn verklaring indient en zonder onderbreking vanaf zijn geboorte zijn hoofdverblijfplaats in België hebben gevestigd. Verder moet hij de integratiecriteria vervullen. Deze criteria zijn gedefinieerd in het nieuwe artikel 7*ter* (zie hoger).

b. In artikel 12*bis*, 2°, WBN wordt bepaald dat de vreemdeling waarvan de ouder of de adoptant reeds gedurende 10 jaar Belg is, de Belgische nationaliteit zal kunnen verkrijgen voor zover hij hoofdzakelijk en op ononderbroken wijze sedert ten minste vijf jaar in België heeft gewoond onder dekking van een ononderbroken wettelijk verblijf en uiteraard op voorwaarde dat hij in onbepaald verblijf is op het ogenblik dat hij effectief zijn verklaring onderschrijft. Ook hij moet de integratiecriteria vervullen.

De voorgestelde bepaling schaft voor de vreemdeling die voldoet aan de voorwaarden van artikel 12*bis*, 2°, WBN de huidige mogelijkheid af om zijn nationaliteitsverklaring in te dienen in het buitenland bij de Belgische consulaire of diplomatieke post van zijn verblijfplaats. Overeenkomstig dit wetsvoorstel, kunnen alleen de vreemdelingen die gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur en hoofdzakelijk in België verblijven, de Belgische nationaliteit aanvragen. Voortaan moeten de nationaliteitsverklaringen van artikel 12*bis* verplicht worden ingediend in België.

Wat betreft de afschaffing van de "werkelijke band" in specifieke gevallen, raadplege men wat reeds hoger uitvoerig werd uiteengezet.

c. Artikel 12*bis*, 3°, WBN, in de versie zoals voorgesteld door dit wetsvoorstel, staat voortaan alleen nog open voor de vreemdeling die zijn hoofdverblijfplaats in België heeft gevestigd op grond van een ononderbroken

dix ans, et qui, au moment de la déclaration, est admis ou autorisé au séjour pour une durée illimitée. L'intéressé doit par ailleurs remplir les critères d'intégration.

1) L'exigence d'un séjour légal de dix ans

Introduite à la faveur de la réforme opérée par la loi du 1er mars 2000, la déclaration de nationalité faite sur la base d'une résidence de sept ans a suscité de nombreuses controverses doctrinales et jurisprudentielles en raison du silence du Code de la nationalité belge sur la légalité du séjour antérieur au cours des sept années qui précèdent la déclaration. Dans sa rédaction initiale, l'article 12bis précité faisait en effet exclusivement référence à la notion de résidence principale, qui est une notion de pur fait, susceptible d'être prouvée par toutes voies de droit, sans qu'un titre administratif de séjour ne soit requis dans le chef du candidat à la nationalité pour démontrer la résidence principale préalable à la demande.

L'imprécision des textes à ce sujet couplée à des déclarations ministérielles — l'exposé des motifs du projet qui allait devenir la loi du 1er mars 2000 — excluant formellement la prise en considération d'un séjour illégal pour le calcul des sept années de résidence principale, ont favorisé l'émergence d'une jurisprudence très divisée, source d'insécurité juridique: certaines juridictions acceptant de prendre en compte un séjour partiellement voire totalement illégal dans la comptabilisation des sept années; d'autres, exigeant, en revanche, un séjour légal pris au sens restrictif du terme ("séjour de plus de trois mois").

La Cour de cassation a été saisie de cette problématique et, par arrêt du 16 janvier 2004, a statué que l'exigence selon laquelle les sept années de résidence doivent être couvertes par un séjour légal ajouté à l'article 12bis, § 1er, 3°, une condition que ce texte ne contient pas et, par conséquent, viole la disposition précitée.

Dans un souci de rétablir la sécurité juridique, celle-ci ayant été mise en péril par une jurisprudence divisée qui, dans certains cas, acceptait un séjour illégal, ce qui allait clairement à l'encontre des déclarations ministérielles de 2000, le législateur a estimé nécessaire de préciser par le biais d'une disposition interprétative, en l'occurrence l'article 299 de la loi-programme du 27 décembre 2004, que la durée de résidence principale de sept années doit être couverte par un séjour légal.

verbleef van minstens tien jaar en die, op het ogenblik van de verklaring, gemachtigd of toegelaten is tot een verblijf van onbepaalde duur. Verder moet hij de integratiecriteria vervullen.

1) Het vereiste van een wettelijk verblijf van tien jaar

De door de wetwijziging van 1 maart 2000 ingevoerde nationaliteitsverklaring op basis van een verblijf van zeven jaar heeft tal betwistingen in de rechtsleer en de rechtspraak teweeggebracht wegens het stilzwijgen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit over de wettelijkheid van het verblijf in de loop van de zeven jaar die de verklaring voorafgaan. In zijn oorspronkelijke redactie verwees artikel 12bis inderdaad uitsluitend naar de notie van de hoofdverblijfplaats, hetgeen een zuiver feitelijk begrip is, dat met elk rechtsmiddel kan worden bewezen, zonder dat een administratieve verblijfstitel vereist is in hoofde van de kandidaat-Belg tot staving van zijn aan de aanvraag voorafgaand hoofdverblijf.

De vaagheid van de desbetreffende teksten samen met de ministeriële verklaringen — in de memorie van toelichting bij wat de wet van 1 maart 2000 zou worden — die uitdrukkelijk uitsloten dat een onwettelijk verblijf kon meegeteld worden voor de berekening van de zeven jaar hoofdverblijf, hebben aanleiding gegeven tot het ontstaan van een zeer verdeelde rechtspraak, bron van rechtsonzekerheid: bepaalde rechtbanken aanvaardden rekening te houden met een gedeeltelijk of zelfs geheel onwettelijk verblijf voor de berekening van de zeven jaar; anderen daarentegen eisten een wettelijk verblijf in de strikte zin van het woord ("verblijf van meer dan drie maanden").

Het Hof van Cassatie diende zich over deze problematiek uit te spreken en bij arrest van 16 januari 2004 besliste het dat de vereiste dat een wettelijk verblijf het verblijf van zeven jaar moet dekken, aan artikel 12bis, § 1, 3°, een voorwaarde toevoegt die deze tekst niet bevat en bijgevolg deze bepaling schendt.

Om de rechtszekerheid te herstellen die in gevaar was gebracht door een verdeelde rechtspraak, die in bepaalde gevallen een onwettelijk verblijf aanvaardde, wat duidelijk in strijd was met de ministeriële verklaringen van 2000, heeft de wetgever gemeend te moeten verduidelijken door middel van een interpretatieve wet, namelijk artikel 299 van de programmawet van 27 december 2004, dat de duur van het hoofdverblijf van zeven jaar moet gedekt zijn door een wettelijk verblijf.

En 2006, l'adjonction de cette condition a été inscrite explicitement à l'article 12*bis*, § 1er, 3°, du Code de la nationalité belge.

Bien qu'il ne puisse plus faire aucun doute, depuis 2004, que les sept années requises doivent être couvertes par une résidence principale couverte par un séjour légal, l'interprétation de cette disposition continue néanmoins à susciter des difficultés d'application compte tenu de l'imprécision persistante des textes sur la portée exacte de la notion de séjour "légal".

En conférant une définition précise et générale à cette notion par le biais d'une reformulation de l'article 7*bis*, la présente proposition comble cette lacune juridique et complète, dans un certain sens, la logique dont le législateur a posé les jalons en 2004 avec sa loi interprétative. Le commentaire détaillé de l'article 2 de la présente proposition de loi explicite cet aspect.

Le délai de 7 ans est en outre porté à 10 ans, afin de réserver explicitement cette troisième catégorie, qui, créée en 2000, a ouvert une nouvelle possibilité d'acquérir la nationalité belge, aux personnes qui séjournent et s'ancrent de manière durable sur le territoire.

2) le séjour légal de dix années doit avoir un caractère ininterrompu et précéder immédiatement la demande.

Les dix années requises doivent se situer dans la période qui précède immédiatement la demande et doivent être couvertes sans interruption par un séjour légal.

La présente proposition de loi rétablit donc le caractère ininterrompu de l'ancienne version de l'article 12*bis*, § 1er, 3°, tel qu'il existait avant la réforme de 2006. On a en effet constaté qu'en raison de cette modification légale de 2006, la nouvelle formulation de la disposition ne comportait plus explicitement la condition du caractère ininterrompu précédant immédiatement le dépôt de la demande, ce qui a suscité une nouvelle controverse jurisprudentielle.

2. Les révisions successives du Code de la nationalité belge de 1998, 2000 et 2006 ayant complètement uniformisé les procédures d'acquisition de la nationalité par option (art. 15) et par déclaration (art. 12*bis*, § 2), l'article 4, 2°, proposé, supprime le § 2 de l'article 12*bis* du CNB, qui faisait en réalité double emploi avec la procédure prévue à l'article 5 du CNB. Cette modification redonne donc une certaine cohérence au Code de la nationalité belge, qui gagne par conséquent en clarté et en lisibilité.

Deze voorwaarde werd in 2006 uitdrukkelijk opgenomen in artikel 12*bis*, § 1, 3°, WBN.

Alhoewel er dus sedert 2004 niet meer aan kan getwijfeld worden dat de vereiste zeven jaar moeten gedekt zijn door een hoofdverblijf dat gedekt is door een wettelijk verblijf, blijft de interpretatie van deze bepaling voor toepassingsmoeilijkheden zorgen wegens de blijvende onduidelijkheid van de teksten over de precieze draagwijdte van het "wettelijk" verblijf.

Doordat dit wetsvoorstel een nauwkeurige en algemene definitie geeft van dit begrip door de herformulering van artikel 7*bis*, vult het deze juridische leegte op en voltooit het in zekere zin de logica waarvan de wetgever in 2004 met zijn interpretatieve wet de basis heeft gelegd. Nadere uitleg hierover is te vinden in de uitvoerige commentaar bij artikel 2 van dit wetsvoorstel.

Daarnaast wordt de termijn van 7 jaar opgetrokken naar 10 jaar, om deze derde categorie die in 2000 opgericht werd, en destijds een extra mogelijkheid creëerde tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit, uitdrukkelijk voor te behouden aan personen die op bestendige wijze op het grondgebied verblijven en verankeren.

2) Het wettelijk verblijf van tien jaar moet een ononderbroken karakter hebben en onmiddellijk aan de aanvraag voorafgaan.

De vereiste tien jaar moet zich in de onmiddellijk aan de aanvraag voorafgaande periode situeren en moet zonder onderbreking gedekt zijn door een wettelijk verblijf.

Dit wetsvoorstel herstelt aldus het ononderbroken karakter van de oude versie van artikel 12*bis*, § 1, 3°, zoals ze bestond vóór de hervorming van 2006. Men stelde inderdaad vast dat door de wetswijziging van 2006 de nieuwe formulering van de bepaling niet meer uitdrukkelijk de voorwaarde bevatte van het ononderbroken karakter die de indiening van de aanvraag onmiddellijk moet voorafgaan, waardoor opnieuw de jurisprudentiële controverse werd aangewakkerd.

2. Aangezien de opeenvolgende herzieningen van het Wetboek van de Belgische nationaliteit in 1998, 2000 en 2006 tot gevolg hadden dat de procedures van nationaliteitskeuze (art. 15) en van verklaring (art. 12*bis*, § 2) volledig identiek werden, schaft het voorgestelde artikel 4, 2°, paragraaf 2 van artikel 12*bis* WBN af, die in feite dubbel gebruik uitmaakt met de procedure voorzien in artikel 15 WBN en dit brengt terug een zekere samenhang in het Wetboek van de Belgische Nationaliteit, dat daardoor aan klaarheid en leesbaarheid wint.

Art. 6

L'article 6 modifie les conditions de recevabilité de la demande d'option, plus précisément les conditions d'âge et de séjour actuellement exigées par l'article 14 du Code de la nationalité.

Dorénavant, au moment de la déclaration d'option, un séjour d'une durée illimitée sera également exigé, ainsi que d'avoir établi sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis au moins cinq ans. Les intéressés doivent également remplir les critères d'intégration.

La possibilité d'assimiler un séjour à l'étranger à un séjour en Belgique est supprimée (voir les développements en ce qui concerne la suppression des "attaches véritables").

Art. 7

L'article 7 modifie l'article 15 du Code de la nationalité, qui décrit dorénavant la procédure s'appliquant à toutes les procédures d'acquisition de la nationalité belge prévues dans le Code de la nationalité belge, à la suite de la suppression par la présente proposition de loi du § 2 de l'article 12*bis*, qui prévoyait une procédure identique (voir plus haut — voir le commentaire de l'article 4).

En ce qui concerne les raisons pour lesquelles la possibilité d'introduire une déclaration depuis l'étranger est supprimée dans cet article, nous renvoyons aux explications déjà données (voir plus haut — article 4).

Art. 8

L'article 8 apporte les modifications suivantes à l'article 16 du Code de la nationalité belge:

1. L'étranger qui est marié avec une personne de nationalité belge et qui vient s'établir dans le Royaume à la suite de son mariage devra désormais prouver la vie commune pendant au moins cinq ans. Le délai est donc majoré de deux ans.

2. Par ailleurs, l'étranger doit, au moment de la demande, être autorisé ou admis à un séjour d'une durée illimitée. Il y a par ailleurs lieu d'observer que le § 2, en raison des nombreux problèmes d'interprétation qu'il posait, a été reformulé de manière à être plus facilement compris des acteurs de terrain.

Art. 6

Artikel 6 wijzigt de voorwaarden van ontvankelijkheid van het verzoek van nationaliteitskeuze, meer bepaald de voorwaarden van leeftijd en verblijf die momenteel vereist worden door artikel 14 van het Wetboek van de nationaliteit.

Er wordt voortaan eveneens een verblijf van onbeperkte duur vereist op het ogenblik van de verklaring van optie, en sedert ten minste vijf jaar op basis van een ononderbroken wettelijk verblijf zijn hoofdverblijfplaats in België te hebben gevestigd. Verder moet de betrokkene ook de integratiecriteria vervullen.

De mogelijkheid tot gelijkstelling van verblijf in het buitenland met verblijf in België, wordt afgeschaft (zie algemene toelichting ivm afschaffen van de "werkelijke band").

Art. 7

Artikel 7 wijzigt artikel 15 van het Wetboek van de nationaliteit, dat voortaan de procedure beschrijft die van toepassing is op alle procedures van verwerving van de Belgische nationaliteit voorzien in het Wetboek van de nationaliteit ingevolge de opheffing door dit wetsvoorstel van § 2 van artikel 12*bis*, dat voorzag in een identieke procedure (zie hoger — zie commentaar bij artikel 4).

Voor de redenen waarom in dit artikel de mogelijkheid om vanuit het buitenland een verklaring in te dienen wordt afgeschaft, verwijzen wij naar wat reeds werd uiteengezet (*supra* — artikel 4).

Art. 8

Artikel 8 brengt in artikel 16 van het Wetboek van nationaliteit de volgende wijzigingen aan:

1. De vreemdeling die gehuwd is met een Belg en die zich in het Rijk komt vestigen ingevolge zijn huwelijk, zal voortaan het samenleven gedurende tenminste vijf jaar moeten bewijzen. De termijn wordt dus met twee jaar opgetrokken.

2. Daarnaast zal de vreemdeling op het ogenblik van de aanvraag toegelaten of gemachtigd moeten zijn tot een verblijf van onbeperkte duur. Daarnaast dient te worden opgemerkt dat § 2, wegens de talrijke interpretatieproblemen waartoe het aanleiding gaf, werd geherformuleerd zodat het gemakkelijker wordt verstaan door de mensen van de praktijk.

3. Comme pour les autres procédures, les critères d'intégration prévus dans le nouvel article 7ter doivent être remplis.

La réduction actuelle de la durée de vie commune requise est maintenue. La durée requise est cependant portée de six mois à un an. Au moment de son mariage, l'étranger doit toutefois déjà être autorisé ou admis à un séjour d'une durée illimitée et les cinq années précédentes doivent également être couvertes par un séjour légal ininterrompu.

Le § 2, 4°, de l'actuel article 16 autorise le conjoint étranger qui est marié avec un ressortissant belge à prendre en compte, pour le calcul des périodes de vie commune requises par le Code, les séjours à l'étranger avec son conjoint, pour autant qu'il puisse prouver qu'il a acquis des attaches véritables avec la Belgique pendant cette période. Cette notion d'"attaches véritables" n'a été clairement définie nulle part et a dès lors donné lieu à des applications différentes par l'administration et les tribunaux. Il a bien fallu constater que les étrangers souhaitaient faire qualifier d'"attaches véritables" tout "lien" avec la Belgique, si ténu et précaire soit-il, ce qui a donné lieu à des abus. Cette possibilité de contourner la loi est dès lors supprimée. Le critère des "attaches véritables" est supprimé. Les périodes à l'étranger ne peuvent donc plus être assimilées à des périodes en Belgique.

Art. 9

L'article 17, alinéa 2, du CNB est complété en ce sens qu'il requiert désormais un séjour illimité dans le chef de l'étranger qui souhaite engager une procédure d'obtention de la nationalité sur la base de la possession d'état.

Art. 10

L'article 10 modifie sensiblement l'alinéa 1er de l'article 19 du Code de la nationalité belge, qui détermine les conditions de base d'accès à la naturalisation et prévoit dans sa rédaction actuelle que pour qu'une demande de naturalisation puisse être déclarée recevable par la commission des Naturalisations de la Chambre des représentants, l'intéressé doit être âgé de dix-huit ans, avoir été admis ou autorisé au séjour illimité au moment de l'introduction de sa demande et fournir la preuve d'un séjour légal couvrant la période requise de trois ans.

3. Zoals bij de andere procedures, moeten ook hier de integratiecriteria in het nieuwe artikel 7ter vervuld zijn.

De bestaande vermindering van de vereiste duur van samenleven wordt behouden. De vereiste termijn wordt echter opgetrokken van 6 maanden naar 1 jaar. Evenwel dient de vreemdeling op het ogenblik van zijn huwelijk reeds toegestaan of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur en moet ook de voorafgaande vijf jaar, gedekt zijn door een ononderbroken wettelijk verblijf.

Paragraaf 2, 4°, van het huidige artikel 16 staat de vreemde echtgenoot die gehuwd is met een Belgisch onderdaan toe bij de berekening van de door het Wetboek vereiste periodes van samenleven, de verblijven met zijn echtgenoot in het buitenland in rekening te brengen, op voorwaarde dat hij kan bewijzen dat hij tijdens deze periode werkelijke banden met België heeft verworven. Dit begrip "werkelijke band" werd nergens duidelijk afgebakend, en gaf dan ook aanleiding tot uiteenlopende toepassingen door de administratie en rechtbanken. Men moest vaststellen dat vreemdelingen eender welke "link" met België, hoe zwak en precair ook, wilden doen kwalificeren als een "werkelijke band", wat aanleiding gaf tot misbruiken. Dit achterpoortje wordt daarom gesloten. De "werkelijke band" wordt afgeschaft. Periodes in het buitenland kunnen dus niet meer gelijkgesteld worden met periodes in België.

Art. 9

Artikel 17, tweede lid, WBN wordt aangevuld en vereist voortaan een onbepaalde verblijf in hoofde van de vreemdeling die een procedure van nationaliteitsverwerving op grond van bezit van staat wenst in te leiden.

Art. 10

Artikel 10 wijzigt aanzienlijk het eerste lid van artikel 19 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, dat de grondvoorwaarden voor het aanvragen van de naturalisatie vaststelt en in zijn huidige versie bepaalt dat, voor het ontvankelijk verklaren van een naturalisatieaanvraag door de Commissie voor de naturalisaties van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de betrokkene achttien jaar moet zijn, toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbepaalde duur op het ogenblik van het indienen van zijn aanvraag en het bewijs moet leveren van een wettelijk verblijf dat de vereiste periode van drie jaar dekt.

À la suite de la loi du 1er mars 2000, la naturalisation est devenue le mode d'obtention de la nationalité le plus prisé par les étrangers.

Pour mettre fin à ces excès, il s'indique de relever les seuils d'acquisition de la naturalisation:

1. L'article rétablit l'exigence d'une résidence principale couverte par un séjour légal de cinq ans

Cet article rétablit dans une nouvelle rédaction la durée requise de cinq ans figurant au Code de la nationalité belge, qui avait été supprimée par la loi du 1er mars 2000 instaurant la procédure accélérée de naturalisation.

Ce délai est toutefois réduit de deux ans pour ceux dont la qualité de réfugié ou d'apatride a été reconnue en Belgique en vertu de conventions internationales qui y sont en vigueur.

2. la condition du séjour d'une durée illimitée

Au moment où il introduit sa demande, l'étranger devra être admis ou autorisé à séjourner de manière illimitée dans le Royaume ou à s'y établir. Il devra également prouver avoir établi sa résidence principale en Belgique pendant cinq ans au moins, période qui doit également être couverte par un titre de séjour légal.

3. la satisfaction des critères d'intégration (voir plus haut).

La possibilité offerte au candidat à la naturalisation d'assimiler des périodes antérieures de séjour à l'étranger à un séjour en Belgique est supprimée (voir plus haut "attaches véritables").

Art. 11

L'article 11 apporte des modifications techniques à la procédure de naturalisation prévue à l'article 21 par suite des modifications apportées, par l'article 9 proposé, à l'article 19 du Code de la nationalité, à savoir:

— la suppression des demandes faites au départ de l'étranger;

De naturalisatie is door toedoen van de wet van 1 maart 2000 de wijze van nationaliteitsverwerving geworden die door de vreemdelingen het meest wordt gebruikt.

Om aan deze ontsporing een einde te maken, is het aangewezen de drempels voor het verkrijgen van de naturalisatie te verhogen:

1. Het artikel voert opnieuw het vereiste in van een hoofdverblijf gedekt door een wettelijk verblijf van vijf jaar

Dit artikel voert, in een nieuwe formulering, opnieuw de in het Wetboek van de Belgische nationaliteit vereiste duur van vijf jaar in, die werd opgeheven door de wet van 1 maart 2000 tot instelling van een versnelde naturalisatieprocedure.

Deze termijn wordt echter met twee jaar verminderd voor degenen die in België als vluchteling of staatloze zijn erkend in toepassing van de van kracht zijnde de internationale overeenkomsten.

2. vereiste van verblijf van onbeperkte duur

Op het ogenblik van zijn aanvraag zal de vreemdeling toegelaten of gemachtigd moeten zijn om voor een onbeperkte duur in het Rijk te verblijven of gemachtigd zijn om er zich te vestigen. Hij zal ook moeten bewijzen dat hij zijn hoofdverblijfplaats gedurende minstens vijf jaar in België heeft gevestigd, eveneens onder dekking van een wettelijk verblijf.

3. het vervullen van de integratiecriteria (zie hoger).

De mogelijkheid die aan de naturalisatie-aanvrager werd geboden om voorafgaande periodes van verblijf in het buitenland gelijk te stellen met verblijf in België, wordt afgeschaft (zie hoger ivm "werkelijke band").

Art. 11

Artikel 11 past technisch de in artikel 21 voorziene naturalisatieprocedure aan ingevolge de wijzigingen die werden aangebracht aan artikel 19 van het Wetboek door het voorgestelde artikel 9, namelijk:

— de afschaffing van de aanvragen vanuit het buitenland;

— la suppression de la règle d'assimilation d'un séjour sur la base d'attaches véritables;

— l'introduction de deux nouvelles conditions d'octroi concernant la connaissance de la langue nationale et la fréquentation d'un cours d'intégration.

Art. 12

En premier lieu, l'article 12 complète l'article 22, § 1er, 2°, du CNB en posant que la déclaration de renonciation de l'intéressé n'aura effet qu'au jour où celui aura acquis ou recouvré l'autre nationalité.

Ce faisant, la proposition de loi remédie à la situation inconfortable dans laquelle se trouvent certains ressortissants belges qui souhaitent acquérir la nationalité d'un État dont la législation subordonne l'acquisition à la nationalité à la renonciation préalable à la nationalité d'origine.

En effet, depuis la suppression de l'interdiction de la pluralité de nationalité, les Belges qui souhaitent acquérir la nationalité de ces États doivent obligatoirement recourir à la procédure de renonciation prévue par l'actuel article 22 du CNB. Or, en l'état actuel des textes, la déclaration de renonciation est impossible pour les personnes possédant uniquement la nationalité belge, puisqu'elle aurait pour conséquence de les rendre apatrides.

Face à ce constat, la présente proposition de loi ouvre également la procédure de renonciation à la catégorie des ressortissants qui ont uniquement la nationalité belge afin de leur permettre de répondre aux conditions d'accès à la nationalité des États concernés tout en prévoyant que la perte de la nationalité belge résultant de ladite renonciation ne deviendra effective qu'au jour de l'acquisition ou du recouvrement de l'autre nationalité. À noter qu'il s'agit là d'une dérogation au principe général selon lequel la déclaration de renonciation n'a d'effet qu'au jour où elle est reçue par l'officier de l'état civil.

2. Enfin, l'article 12 rectifie une erreur fondamentale de formulation figurant à l'article 22, § 4, du CNB. En effet, la version néerlandaise du texte stipule que les déclarations prévues au § 1er, 2° et 5°, doivent être faites devant l'officier de l'état civil de la résidence principale du "*belanghebbende*" (= l'intéressé) alors que la version française fait référence au "déclarant".

— de afschaffing van de regel van gelijkstelling van verblijf gegrond op werkelijke banden;

— de invoering van twee nieuwe toekenningsvoorwaarden die verband houden met de kennis van de landstaal, en het volgen van een inburgeringscursus.

Art. 12

1. In eerste instantie vervolledigt artikel 12 het artikel 22, § 1, 2°, WBN door te stellen dat de afstandsverklaring van betrokkene slechts gevolg zal hebben vanaf de dag dat hij de andere nationaliteit heeft verkregen of herkregen.

Daardoor verhelpt het wetsvoorstel aan de moeilijke situatie waarin bepaalde Belgische onderdanen zich bevinden die de nationaliteit wensen te verkrijgen van een Staat waarvan de wetgeving de verkrijging van de nationaliteit afhankelijk maakt van de voorafgaandelijke afstand van de oorspronkelijke nationaliteit.

Inderdaad, sedert de opheffing van het verbod op de meervoudige nationaliteit, moeten de Belgen die de nationaliteit van die landen wensen te verkrijgen, verplicht gebruik maken van de procedure van afstand voorzien in het huidige artikel 22 WBN. Welnu, op grond van de huidige teksten, is de afstandsverklaring onmogelijk voor de personen die enkel de Belgische nationaliteit bezitten want zij zouden daardoor staatloos worden.

Op grond van deze vaststelling, stelt dit wetsvoorstel de procedure van afstandsverklaring eveneens open voor de categorie van onderdanen die enkel Belg zijn om hen toe te laten te voldoen aan de voorwaarden inzake de toekenning van de nationaliteit van de betrokken landen, met daarbij evenwel te bepalen dat het verlies van de Belgische nationaliteit ingevolge de genoemde afstand slechts effectief zal worden op de dag van de verkrijging of herkrijging van de andere nationaliteit. Er valt op te merken dat het hier gaat om een uitzondering op het algemeen principe dat de afstandsverklaring slechts gevolg heeft op de dag dat zij door de ambtenaar van de burgerlijke stand wordt ontvangen.

2. Tot slot verbetert artikel 12 een fundamentele vergissing van woordkeuze in artikel 22, § 4, WBN. Inderdaad, de Nederlandstalige versie van de tekst bepaalt dat de verklaringen voorzien in § 1, 2° en 5°, dienen te worden afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats van de "*belanghebbende*" terwijl in de Franstalige versie sprake is van "*le déclarant*".

Cette discordance entre deux textes en principe identiques a posé de sérieuses difficultés pour un parent belge résidant en Belgique qui souhaite effectuer une déclaration attributive de la nationalité belge fondée sur l'article 8, b), du CNB en faveur de son enfant, né et résidant à l'étranger: certaines administrations communales belges refusent de recevoir la déclaration au motif que seule la résidence principale de "l'intéressé", à savoir l'enfant qui se trouve à l'étranger, doit être prise en considération contraignant le parent à se déplacer à l'étranger parfois inutilement si l'autorité diplomatique belge soulève également son incompétence sur la base de la version française du texte prévoyant la réception de la déclaration au lieu de résidence du déclarant, soit en Belgique.

Afin de mettre un terme à ce cercle vicieux, l'article 22, § 4, du CNB a été modifié afin d'offrir au parent belge la possibilité d'effectuer la déclaration attributive de nationalité en faveur de son enfant soit devant l'officier de l'état civil de son lieu de résidence (en Belgique) soit au poste diplomatique belge de résidence de son enfant.

Art. 13

L'article 13 étend le champ d'application de l'article 23, § 1er, du CNB.

À l'heure actuelle, pour retirer la nationalité belge à une personne qui l'a obtenue, il est requis que la fraude commise dans le cadre de la déclaration de nationalité ou de la naturalisation ait été "déterminante". La charge de la preuve incombant au ministère public est particulièrement lourde à cet égard, puisque ce dernier a la tâche presque impossible de démontrer que sans cette fraude, l'intéressé n'aurait jamais été naturalisé ou déclaré Belge. Cela signifie que le ministère public doit démontrer la nullité de la quasi-totalité des pièces du dossier, étant donné que les intéressés se contentent rarement de déposer un seul document falsifié.

Il convient du reste de souligner que la Convention du 6 novembre 1997 du Conseil de l'Europe sur la nationalité accepte expressément la fraude en tant que cause de perte de la nationalité, même si l'intéressé se retrouve de ce fait apatride. La Convention n'exige nullement que la fraude soit "déterminante". Il doit uniquement s'agir d'une "conduite frauduleuse, d'une fausse information ou de la dissimulation d'un fait pertinent". La présente proposition de loi reprend la formulation employée dans la Convention européenne.

Dit gebrek aan overeenstemming tussen twee in principe identieke teksten heeft ernstige problemen veroorzaakt voor een in België verblijvende Belgische ouder die een verklaring tot toekenning van de Belgische nationaliteit op grond van artikel 8, b), WBN wil afleggen ten gunste van zijn in het buitenland geboren en daar verblijvend kind: sommige Belgische gemeentelijke administraties weigeren de verklaring in ontvangst te nemen en beroepen zich daarvoor op het feit dat alleen de hoofdverblijfplaats van de "belanghebbende", te weten het kind dat in het buitenland verblijft, in aanmerking mag worden genomen, zodat de ouder verplicht is zich naar het buitenland te begeven, soms onverrichter zake indien de Belgische diplomatieke overheid haar onbevoegdheid opwerpt op grond van de Franstalige versie van de tekst, die voorziet in het ontvangst nemen van de verklaring in de in de hoofdverblijfplaats van de verklaarder, in casu dus in België.

Om een einde te maken aan deze vicieuze cirkel, werd artikel 22, § 4, WBN gewijzigd om aan de Belgische ouder de mogelijkheid te bieden de verklaring tot toekenning van de nationaliteit ten gunste van zijn kind af te leggen hetzij voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van zijn verblijfplaats (in België) hetzij bij de Belgische diplomatieke post van de verblijfplaats van zijn kind.

Art. 13

Artikel 13 breidt het toepassingsgebied van artikel 23, § 1, WBN uit.

Momenteel wordt vereist dat fraude bij nationaliteitsverklaring of naturalisatie van "doorslaggevend belang" moet zijn, om de Belgische nationaliteit opnieuw af te nemen. Dit legt een zware bewijslast op de schouders van het Openbaar Ministerie, die quasi de onmogelijke taak heeft om te bewijzen dat de betrokkene anders nooit genaturaliseerd of Belg verklaard zou zijn. Dit impliceert dat het OM de ongeldigheid van bijna alle stukken in het dossier moet aantonen, aangezien de betrokkene zich zelden beperkt tot het indienen van slechts één vervalst stuk.

Men wijze er overigens op dat het verdrag van 6 november 1997 van de Raad van Europa betreffende de nationaliteit, de verliesgrond omwille van fraude uitdrukkelijk toelaat, zelfs al leidt dit tot staatsloosheid. Nergens vereist het verdrag dat de fraude van "doorslaggevend" belang is. Men stelt louter dat het moet gaan om "bedrieglijke handelswijze, bedrieglijke informatie, of het verzwijgen van enig relevant feit". Dit voorstel neemt de formulering van het Europees verdrag over.

Art. 14

L'article 14 insère dans le Code de la nationalité belge un nouvel article 23*bis* qui doit permettre au juge répressif de prononcer immédiatement la déchéance de la nationalité belge, en même temps que la peine.

On évite de la sorte de se retrouver face à des situations complexes dans lesquelles, après qu'un nouveau Belge a commis des infractions graves, le ministère public est contraint d'introduire une toute nouvelle procédure devant la cour d'appel afin de faire prononcer la déchéance de la nationalité belge obtenue.

De ce fait, l'article 23 du CNB est en grande partie resté lettre morte jusqu'à présent.

Le nouvel article 23*bis* remédie à ce problème. Cet article prévoit que le juge pénal prononce automatiquement la déchéance de la nationalité belge dans les cas suivants:

1. si le nouveau Belge a été définitivement condamné, comme auteur, coauteur, ou complice, à une peine d'emprisonnement d'au moins cinq ans sans sursis, pour autant que l'infraction ait été commise dans les dix ans à compter de la date d'acquisition de la nationalité, à moins que l'infraction soit imprescriptible en droit pénal.

Il s'agit en fait d'une concrétisation de l'actuel article 23, § 1er, 2°, qui dispose que l'on est déchu de la nationalité belge si l'on manque gravement à ses devoirs de citoyen belge. En raison de sa formulation vague, cet article n'a que rarement, voire jamais, été appliqué. Cette notion reçoit désormais un contenu concret, ce qui permet au juge pénal d'intervenir immédiatement.

2. s'il a été définitivement condamné, comme auteur, coauteur ou complice, pour une infraction dont la commission a été manifestement facilitée par la possession de la nationalité belge.

Il s'agit également d'une application concrète du principe selon lequel le nouveau Belge ne peut manquer à ses devoirs de bon citoyen belge. On pensera par exemple à des fonctions à la Sûreté de l'État ou à la Défense, qui, pour des raisons de sécurité nationale, ne sont ouvertes qu'aux personnes possédant la nationalité belge. Par exemple, l'utilisation à mauvais escient d'informations obtenues dans l'exercice d'une telle fonction constituerait une infraction manifestement facilitée par la possession de la nationalité belge.

Art. 14

Artikel 14 voegt in het Wetboek van de Belgische nationaliteit een nieuw artikel 23*bis*. Dit moet toelaten dat de strafrechter onmiddellijk het verval van de Belgische nationaliteit kan uitspreken, samen met de straf.

Dit vermijdt dat omslachtige procedure, waarbij een nieuwe Belg zich eerst schuldig maakt aan zware strafrechtelijke feiten, maar het Openbaar Ministerie daarna een volledig nieuwe procedure moeten opstarten voor het hof van beroep, om de verkregen Belgische nationaliteit te laten vervallen.

Dit zorgt er voor dat het artikel 23 WBN totnogtoe grotendeels dode letter bleef.

Het nieuwe artikel 23*bis* komt hieraan tegemoet. Dit artikel voorziet dat de strafrechter automatisch de Belgische nationaliteit vervallen verklaart in volgende gevallen:

1. indien de nieuwe Belg als dader, mededader of medeplichtige onherroepelijk veroordeeld werd tot een vrijheidsstraf van ten minste vijf jaar zonder uitstel. Dit geldt enkel wanneer het misdrijf gepleegd werd binnen de tien jaar vanaf de datum van de verkrijging van de nationaliteit, tenzij het misdrijf in het strafrecht niet verjaart.

Dit is eigenlijk een concretisering van het bestaande artikel 23, § 1, 2° dat stelt dat men de Belgische nationaliteit verliest indien men ernstig tekort komt aan zijn verplichtingen als Belgische burger. Wegens de vage omschrijving, werd dit artikel zelden tot nooit toegepast. Voortaan wordt een concrete invulling gegeven aan dit begrip, waarbij de strafrechter onmiddellijk kan ingrijpen.

2. indien hij als dader, mededader of medeplichtige onherroepelijk veroordeeld werd voor het plegen van een misdrijf waarvan de uitvoering manifest werd vergemakkelijkt door het bezit van de Belgische nationaliteit.

Ook dit betreft een concrete toepassing van het beginsel dat de nieuwe Belg niet mag tekortkomen aan zijn verplichtingen als goede Belg. Men denke dan bijvoorbeeld aan functies bij de staatsveiligheid of defensie, die omwille van nationale veiligheid enkel openstaan voor mensen met de Belgische nationaliteit. Indien men bv. de informatie die men hier opdoet zou misbruiken, dan is dit een misdrijf dat manifest wordt vergemakkelijkt door het bezit van de Belgische nationaliteit.

3. s'il a acquis la nationalité belge par un mariage conclu en vertu de l'article 16 du CNB et a ensuite été irrévocablement condamné, dans le cadre de ce mariage, pour avoir commis l'infraction prévue à l'article 79*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Dès lors que le mariage ne visait pas la création d'une relation durable, mais l'obtention d'un avantage en matière de séjour, il est logique qu'une condamnation pour l'infraction de mariage de complaisance entraîne la perte de la nationalité belge.

En vue de fonder la compétence des juridictions pénales du fond en matière de déchéance de la nationalité belge: dans ce contexte précis, la déchéance devient une peine accessoire et automatique.

Quiconque perd la nationalité belge à la suite d'une intervention du juge pénal ne peut pas la recouvrer en raison de la gravité des faits.

Art. 15

Désormais, quiconque a obtenu la nationalité belge par le biais d'un mariage de complaisance sera automatiquement déchu de la nationalité. En effet, dans ce cas, le mariage ne vise pas la création d'une relation durable, mais l'obtention d'un avantage en matière de séjour (par le biais de l'acquisition de la nationalité belge).

Cela permet en outre d'éviter la lourde procédure devant la cour d'appel: le juge civil qui annule le mariage de complaisance déchoit également de la nationalité belge.

Art. 16

L'article 16 modifie l'alinéa 2 de l'article 24 du CNB pour supprimer la marge d'appréciation actuellement laissée au procureur du Roi de ne pas émettre d'avis négatif dans l'hypothèse où le déclarant ne résiderait pas à titre principal en Belgique pendant les douze mois précédant sa déclaration. La présente proposition de loi érige par conséquent l'exigence d'une résidence préalable de douze mois sur le territoire belge en condition absolue.

3. indien hij de Belgische nationaliteit heeft verkregen door huwelijk krachtens artikel 16 WBN en vervolgens in het kader van dit huwelijk onherroepelijk veroordeeld werd voor het plegen van het misdrijf in artikel 79*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Aangezien het huwelijk niet gericht was op het totstandbrengen van een duurzame relatie, maar op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel, is het logisch dat men bij een veroordeling voor het misdrijf van schijnhuwelijk, men de Belgische nationaliteit verliest.

Om de bevoegdheid van de vonnisgerechten inzake vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit vast te stellen: in deze precieze context wordt de vervallenverklaring een bijkomende, automatische straf.

Diegene die door tussenkomst van de strafrechter zijn Belgische nationaliteit verliest, kan deze, gezien de zwaarwichtigheid van de feiten, niet opnieuw herkrijgen.

Art. 15

Voortaan zal iedereen die de Belgische nationaliteit heeft verworven op basis van een schijnhuwelijk automatisch van de nationaliteit vervallen worden verklaard. Het huwelijk is dan immers niet gericht was op het totstandbrengen van een duurzame relatie, maar op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel (via de Belgische nationaliteit).

Daarnaast wordt de omslachtige procedure via het hof van beroep vermeden: de burgerlijke rechter die het schijnhuwelijk nietig verklaart, verklaart tegelijkertijd de Belgische nationaliteit vervallen.

Art. 16

Artikel 16 wijzigt het tweede lid van artikel 24 WBN om de appreciatiemarge af te schaffen die thans aan de procureur des Konings wordt gelaten om geen negatief advies te geven in de hypothese dat de verklaarder niet hoofdzakelijk in België zou verblijven gedurende de twaalf maanden die zijn verklaring voorafgaan. Huidig wetsvoorstel voert bijgevolg de eis van een voorafgaand verblijf van twaalf maanden op het Belgisch grondgebied als absolute voorwaarde in.

On notera que, conformément au nouvel article *7bis* du CNB, l'intéressé devra nécessairement être en séjour légal illimité au moment où il fait sa déclaration.

Te noteren dat de betrokkene overeenkomstig het nieuwe artikel *7bis* WBN noodzakelijkerwijze in onbeperkt wettelijk verblijf zal moeten zijn op het ogenblik van het afleggen van zijn verklaring.

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Bart SOMERS (Open Vld)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Patrick DEWAELE (Open Vld)

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 7bis du Code de la nationalité belge, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 7bis. § 1er. Pour l'application des dispositions du présent Code en matière d'acquisition ou de recouvrement de la nationalité belge, et sauf dispositions contraires, l'étranger doit avoir fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal et ce, aussi bien durant la période précédant immédiatement sa demande ou sa déclaration qu'au moment de l'introduction de cette demande ou de cette déclaration. Tant le séjour légal que la résidence principale doivent être ininterrompus.

§ 2. On entend par séjour légal, la situation de l'étranger admis ou autorisé à séjourner pour une durée illimitée dans le Royaume ou autorisé à s'y établir, conformément aux dispositions de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

§ 3. On entend par résidence principale le lieu où la personne s'est établie à titre principal et où elle a fixé le centre de ses intérêts socio-économiques. Pour déterminer ce lieu, il est tenu compte en particulier, de circonstances de nature personnelle ou professionnelles qui révèlent des liens durables avec ce lieu.”

Art. 3

Dans le même Code, il est inséré un article 7ter rédigé comme suit:

“Art. 7ter. On entend par le fait de satisfaire aux critères d'intégration:

1° la connaissance de la langue nationale du lieu de la résidence principale. À cet effet, des examens linguistiques sont organisés par le SELOR qui, en cas de connaissance suffisante, délivrera un “certificat de connaissance suffisante de la langue nationale”;

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 7bis van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, wordt vervangen als volgt:

“Art. 7bis. § 1. Voor de toepassing van de bepalingen van dit Wetboek inzake verkrijging of herkrijging van de Belgische nationaliteit en tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald, moet de vreemdeling zijn hoofdverblijfplaats in België hebben op grond van een wettelijk verblijf, en dit zowel gedurende de periode voorafgaand aan zijn aanvraag of verklaring als op het moment van het indienen van zijn aanvraag of verklaring. Zowel het wettelijk verblijf als het hoofdverblijf dienen ononderbroken te zijn.

§ 2. Onder wettelijk verblijf wordt verstaan, de situatie van de vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is om voor onbepaalde duur in België te verblijven of die gemachtigd is zich er te vestigen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

§ 3. Onder hoofdverblijf wordt verstaan de plaats waar de persoon zich hoofdzakelijk heeft gevestigd en waar hij het centrum van zijn socio-economische belangen heeft gevestigd. Om deze plaats te bepalen wordt inzonderheid rekening gehouden met omstandigheden van persoonlijke of professionele aard die duurzame banden met die plaats aantonen.”

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 7ter ingevoegd, luidende:

“Art. 7ter. Onder het voldoen van de integratiecriteria wordt verstaan:

1° kennis van de landstaal van de hoofdverblijfplaats. Hiertoe worden taalexamen georganiseerd door SELOR, die ingeval van voldoende kennis een “attest van voldoende kennis van de landstaal” zal afleveren;

2° le fait de suivre, le cas échéant, un cours d'intégration;

3° la signature, par l'étranger, d'une déclaration libellée comme suit: "Le soussigné déclare qu'il respecte l'État de droit démocratique et ses libertés et droits fondamentaux".

Art. 4

L'article 12 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"En cas d'acquisition volontaire ou de recouvrement de la nationalité belge par l'auteur ou l'adoptant qui exerce l'autorité sur la personne d'un enfant qui n'a pas atteint l'âge de dix-huit ans ou n'est pas émancipé avant cet âge et dont la résidence principale se situe en Belgique, la nationalité belge est attribuée à ce dernier".

Art. 5

L'article 12*bis* du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 12*bis*. Peuvent acquérir la nationalité belge en faisant une déclaration conformément à l'article 15 s'ils ont atteint l'âge de dix-huit ans:

1° l'étranger né en Belgique et y ayant sa résidence principale sans interruption depuis sa naissance, pour autant qu'au moment de la déclaration, il ait été autorisé ou admis au séjour illimité et qu'il remplisse les critères d'intégration;

2° l'étranger qui a fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis au moins cinq années et dont un des parents ou adoptants possède depuis au moins dix ans la nationalité belge au moment de la déclaration, pour autant que l'adoption ait produit ses effets avant que l'adopté n'atteigne l'âge de dix-huit ans ou n'ait été émancipé avant cet âge et qu'il remplisse les critères d'intégration.

3° l'étranger qui a fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis au moins dix années, pour autant qu'au moment de la déclaration, il ait été admis ou autorisé au séjour pour une durée illimitée et qu'il remplisse les critères d'intégration."

2° het volgen, in voorkomend geval, van een inburgeringscursus;

3° een verklaring, ondertekend door de vreemdeling, luidende als volgt: "Ondergetekende verklaart de democratische rechtstaat en zijn grondrechten en vrijheden te respecteren."

Art. 4

Artikel 12 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Aan een kind dat de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt of niet ontvoegd is vóór die leeftijd en dat in België zijn hoofdverblijfplaats heeft, wordt de Belgische nationaliteit toegekend in geval van vrijwillige verkrijging of her verkrijging van de Belgische nationaliteit door de ouder of de adoptant die het gezag over het kind uitoefent".

Art. 5

Artikel 12*bis* van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, wordt vervangen als volgt:

"Art. 12*bis*. De Belgische nationaliteit kunnen verkrijgen door een verklaring af te leggen overeenkomstig artikel 15 indien zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt:

1° de in België geboren vreemdeling, die er sedert zijn geboorte ononderbroken zijn hoofdverblijf heeft en voor zover hij op het ogenblik van de verklaring gemachtigd of toegelaten werd tot een verblijf van onbepaalde duur en voldoet aan de integratiecriteria;

2° de vreemdeling die zijn hoofdverblijf in België heeft gevestigd op grond van een wettelijk ononderbroken verblijf sedert tenminste vijf jaar en van wie een ouder of adoptant reeds gedurende minstens tien jaar de Belgische nationaliteit bezit op het tijdstip van de verklaring, voor zover de adoptie gevolgen heeft voordat de geadopteerde de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt of ontvoegd is vóór die leeftijd en voldoet aan de integratiecriteria.

3° de vreemdeling die zijn hoofdverblijf in België heeft gevestigd op grond van een wettelijk ononderbroken verblijf sedert tenminste tien jaar en voor zover hij op het ogenblik van de verklaring gemachtigd of toegelaten werd tot een verblijf van onbepaalde duur en voldoet aan de integratiecriteria."

Art. 6

Dans l'article 14 du même Code, modifié par la loi du 6 août 1993, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 1er, 2°, les mots "durant les douze mois qui précèdent" sont remplacés par les mots "sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis au moins cinq années";

b) l'alinéa 1er est complété par un point 4° rédigé comme suit:

"4° remplir les critères d'intégration.";

c) l'alinéa 2 est abrogé.

Art. 7

Dans l'article 15 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, les modifications suivantes sont apportées:

1° le § 1er est remplacé par ce qui suit:

"§ 1er. La déclaration d'option est faite contre récépissé devant l'officier de l'état civil du lieu où le déclarant a sa résidence principale.

L'officier de l'état civil contrôle, avant de délivrer l'accusé de réception, l'exhaustivité de la déclaration et des documents devant être joints à la déclaration en vertu de l'arrêté royal du ... . Si la déclaration ou les documents à joindre sont incomplets, l'officier de l'état civil en informe immédiatement le demandeur. L'accusé de réception n'est délivré que lorsque l'officier de l'état civil estime que la déclaration et les documents à joindre sont complets.

Au plus tard dans les cinq jours suivant la délivrance de l'accusé de réception, une copie de la déclaration et des documents joints ainsi qu'une copie de l'accusé de réception sont communiqués pour avis par l'officier de l'état civil au parquet du tribunal de première instance du ressort.

Si le déclarant a sa résidence principale à l'étranger, sa déclaration est faite devant le chef de la mission diplomatique ou du poste consulaire de carrière belge de cette résidence. Au plus tard dans les cinq jours

Art. 6

In artikel 14 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 6 augustus 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden in de bepaling onder het 2° de woorden "gedurende de twaalf voorafgaande maanden" vervangen door de woorden "op grond van een ononderbroken wettelijk verblijf sedert tenminste vijf jaar";

b) het tweede lid wordt aangevuld met de bepaling onder 4°, luidende:

"4° voldoen aan de integratiecriteria.";

c) het tweede lid wordt opgeheven.

Art. 7

In artikel 15 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 1 wordt vervangen als volgt:

"§ 1. De verklaring van nationaliteitskeuze wordt tegen ontvangstbewijs afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van de plaats waar de aangever zijn hoofdverblijf heeft.

De ambtenaar van de burgerlijke stand controleert vóór het afleveren van het ontvangstbewijs de volledigheid van de verklaring en van de stukken die bij de verklaring dienen gevoegd te worden op grond van het koninklijk besluit van ... . Bij onvolledigheid van de verklaring of de bij te voegen stukken stelt de ambtenaar van de burgerlijke stand de aanvrager hiervan onmiddellijk in kennis. Het ontvangstbewijs wordt slechts afgeleverd wanneer de verklaring en de bij te voegen stukken door de ambtenaar van de burgerlijke stand volledig worden geacht.

Uiterlijk binnen vijf dagen na het afleveren van het ontvangstbewijs wordt een afschrift van de verklaring en de bijgevoegde stukken, samen met een afschrift van het ontvangstbewijs, door de ambtenaar van burgerlijke stand voor advies overgezonden aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied.

Indien de aangever zijn hoofdverblijf in het buitenland heeft, wordt zijn verklaring afgelegd voor het hoofd van de diplomatieke zending of de Belgische beroepsconsulaire post van deze verblijfplaats. Uiterlijk binnen

ouvrables qui suivent cette déclaration, une copie de celle-ci, à laquelle une copie du récépissé est jointe, est communiquée pour avis par le chef de la mission diplomatique ou du poste consulaire de carrière belge de cette résidence au parquet du tribunal de première instance de Bruxelles. Le procureur du Roi en accuse réception sans délai.

Dans un délai de quatre mois à compter de la date de l'accusé de réception délivré par l'officier de l'état civil visé à l'alinéa 1er, le procureur du Roi peut émettre un avis négatif sur l'acquisition de la nationalité belge lorsqu'il y a un empêchement résultant de faits personnels graves, qu'il doit préciser dans les motifs de son avis, ou lorsque les conditions de base visées au § 1er, qu'il doit indiquer, ne sont pas remplies.

Lorsqu'il estime ne pas devoir émettre d'avis négatif, il envoie à l'officier de l'état civil une attestation signifiant l'absence d'avis négatif. La déclaration est immédiatement inscrite et mentionnée conformément à l'article 22, § 4.

À l'expiration du délai de quatre mois et à défaut d'avis négatif du procureur du Roi ou de transmission d'une attestation signifiant l'absence d'avis négatif, la déclaration est inscrite d'office et mentionnée conformément à l'article 22, § 4. Toutefois, à défaut de communication visée à l'alinéa 1er, l'inscription n'a pas lieu; l'officier de l'état civil en informe immédiatement l'intéressé.

Notification de l'inscription est faite à l'intéressé par l'officier de l'état civil.

La déclaration a effet à compter de l'inscription.”;

2° le § est abrogé;

3° dans le § 3, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 2, les mots “visé au § 2, alinéa 4, dernière phrase” sont remplacés par les mots “visé au § 1er, alinéa 6, dernière phrase”;

b) dans l'alinéa 2, les mots “conformément à l'article 12bis, § 4” sont remplacés par les mots “conformément au § 4”;

vijf werkdagen die volgen op deze verklaring, wordt een afschrift hiervan, samen met een afschrift van het ontvangstbewijs, door het hoofd van de diplomatieke zending of de Belgische beroepsconsulaire post van deze verblijfplaats voor advies overgezonden aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. De procureur des Konings geeft hiervan onverwijld ontvangstmelding.

Binnen een termijn van vier maanden te rekenen van de datum van het ontvangstbewijs, afgeleverd door de ambtenaar van de burgerlijke stand bedoeld in het eerste lid, kan de procureur des Konings een negatief advies uitbrengen inzake de verkrijging van de Belgische nationaliteit wanneer er een beletsel is wegens gewichtige feiten, eigen aan de persoon, die hij in de motivering van zijn advies dient te omschrijven, of wanneer de grondvoorwaarden bedoeld in § 1, die hij moet vermelden, niet vermeld zijn.

Indien hij meent geen negatief advies te moeten uitbrengen, zendt hij een attest dat er geen negatief advies wordt uitgebracht aan de ambtenaar van de burgerlijke stand. De verklaring wordt onmiddellijk ingeschreven en vermeld zoals bepaald in artikel 22, § 4.

Bij het verstrijken van de termijn van vier maanden, en bij ontstentenis van een negatief advies van de procureur des Konings of overzending van een attest dat er geen negatief advies wordt uitgebracht, wordt de verklaring ambtshalve ingeschreven en vermeld zoals bepaald in artikel 22, § 4. Bij gebreke aan overzending bedoeld in het eerste lid, heeft er echter geen inschrijving plaats en brengt de ambtenaar van de burgerlijke stand de belanghebbende daarvan onmiddellijk op de hoogte.

Van de inschrijving wordt door de ambtenaar van de burgerlijke stand kennis gegeven aan de belanghebbende.

De verklaring heeft gevolg vanaf de inschrijving.”;

2° paragraaf 2 wordt opgeheven;

3° in paragraaf 3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden “bedoeld in § 2, vierde lid, laatste zin,” vervangen door de woorden “bedoeld in § 1, zesde lid, laatste zin,”;

b) in het tweede lid worden de woorden “overeenkomstig artikel 12bis, § 4,” vervangen door de woorden “overeenkomstig § 4”;

c) dans l'alinéa 3, les mots "conformément à l'article 12bis, § 4" sont remplacés par les mots "conformément au § 4";

4° l'article est complété par un § 4 rédigé comme suit:

"§ 4. Dans les quinze jours suivant la date de réception de l'information visée au § 1er, alinéa 6, dernière phrase, ou de l'avis négatif visé au § 2, l'intéressé peut inviter l'officier de l'état civil, par lettre recommandée à la poste, à transmettre son dossier au Tribunal de première instance.

Après avoir entendu ou convoqué l'intéressé, le Tribunal de première instance statue sur le bien-fondé de l'avis négatif ou de la déclaration en cas d'application du § 1er, alinéa 6, dernière phrase. La décision doit être motivée.

La décision est notifiée à l'intéressé par les soins du procureur du Roi. Dans les quinze jours de la notification, l'intéressé et le procureur du Roi peuvent interjeter appel de la décision, par requête adressée à la cour d'appel. La prorogation des délais suite aux vacances judiciaires a lieu conformément à l'article 50, alinéa 2, du Code judiciaire.

Celle-ci statue, après avis du procureur général, et après avoir entendu ou convoqué l'intéressé.

Les citations et les notifications se font par la voie administrative.

Le dispositif de la décision définitive par laquelle l'avis négatif est déclaré non fondé est envoyé à l'officier de l'état civil par les soins du ministère public. La déclaration est immédiatement inscrite et mentionnée conformément aux dispositions de l'article 22, § 4. Le § 3, alinéas 5 et 6, est également d'application.

Art. 8

L'article 16, § 2, du même Code, modifié par la loi du 1er mars 2000, est remplacé par ce qui suit:

"§ 2. L'étranger qui contracte mariage avec un conjoint de nationalité belge ou dont le conjoint acquiert la nationalité belge au cours du mariage, peut, tant que dure la vie commune en Belgique, acquérir la nationalité belge par déclaration faite conformément à l'article 15, à

c) in het derde lid worden de woorden "met toepassing van artikel 12bis, § 4" vervangen door de woorden "met toepassing van § 4".

4° het artikel wordt aangevuld met een paragraaf 4, luidende:

"§ 4. Binnen vijftien dagen na de ontvangst van de informatie bedoeld in § 1, zesde lid, laatste zin, of het negatieve advies bedoeld in § 2, kan de belanghebbende bij een ter post aangetekende brief aan de ambtenaar van de burgerlijke stand vragen zijn dossier over te zenden aan de rechtbank van eerste aanleg.

De rechtbank van eerste aanleg doet, na de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen, uitspraak over de gegrondheid van het negatieve advies of van de verklaring in geval van toepassing van § 1, zesde lid, laatste zin. De beslissing wordt met redenen omkleed.

De beslissing wordt aan de belanghebbende ter kennis gebracht door toedoen van de procureur des Konings. De belanghebbende en de procureur des Konings kunnen binnen vijftien dagen na de kennisgeving hoger beroep instellen tegen de beslissing, bij een aan het hof van beroep gericht verzoekschrift. De verlenging van de termijnen wegens de gerechtelijke vakantie geschiedt overeenkomstig artikel 50, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Het hof doet uitspraak na het advies van de procureur-generaal te hebben ingewonnen en de belanghebbende te hebben gehoord of opgeroepen.

De dagvaardingen en kennisgevingen geschieden langs administratieve weg.

Het beschikkend gedeelte van de onherroepelijke beslissing waarbij het negatieve advies ongegrond wordt verklaard, wordt door toedoen van het openbaar ministerie aan de ambtenaar van de burgerlijke stand gezonden. De verklaring wordt onmiddellijk ingeschreven en vermeld zoals bepaald bij artikel 22, § 4. Paragraaf 3, vijfde en zesde lid, is eveneens van toepassing."

Art. 8

Artikel 16, § 2, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 1 maart 2000, wordt vervangen als volgt:

"§ 2. De vreemdeling die huwt met een Belg of wiens echtgenoot gedurende het huwelijk de Belgische nationaliteit verkrijgt, kan, zolang zij in België samenleven, de Belgische nationaliteit verkrijgen door een overeenkomstig artikel 15 afgelegde verklaring, op

condition qu'au moment de cette déclaration, il ait été autorisé ou admis à un séjour illimité et que les conjoints aient résidé ensemble en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu d'au moins cinq ans, et à condition que l'étranger satisfasse aux critères d'intégration.

La durée de cinq ans de vie commune précédant la déclaration est ramenée à un an si le conjoint étranger, avant la conclusion du mariage, a fixé sa résidence principale en Belgique sur la base d'un séjour légal ininterrompu depuis au moins cinq ans.”

Art. 9

Dans l'article 17, du même Code, modifié par la loi du 1er mars 2000, l'alinéa 2 est complété par la phrase suivante:

“Au moment de cette déclaration, l'étranger est admis ou autorisé à un séjour illimité.”

Art. 10

L'article 19 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 19. Pour pouvoir demander la naturalisation, l'étranger doit, au moment de la demande:

- 1° être âgé de dix-huit ans accomplis;
- 2° être autorisé ou admis à un séjour illimité;

3° avoir fixé sa résidence principale en Belgique depuis au moins cinq ans sur la base d'un séjour légal ininterrompu. Ce délai est réduit à trois ans pour l'étranger dont la qualité de réfugié ou d'apatride a été reconnue en Belgique en vertu des conventions internationales qui y sont en vigueur;

- 4° satisfaire aux critères d'intégration.

À cet effet, la Chambre des représentants peut recueillir toutes les informations utiles auprès des autorités administratives, policières et judiciaires. Elle fixe également la procédure.”

voorwaarde dat de vreemdeling op het ogenblik van deze verklaring toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van onbeperkte duur en dat de echtgenoten samen in België hebben gewoond op grond van een ononderbroken wettelijk verblijf van ten minste vijf jaar, en voldoet aan de integratiecriteria.

De duur van gedurende vijf jaar samen te hebben verbleven vóór het afleggen van de verklaring wordt verminderd tot één jaar indien de vreemde echtgenoot vóór het sluiten van het huwelijk, zijn hoofdverblijf in België heeft gevestigd op grond van een ononderbroken wettelijk verblijf sedert ten minste vijf jaar.”

Art. 9

In artikel 17, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 1 maart 2000, wordt het tweede lid aangevuld met de volgende zin:

“De vreemdeling is op het ogenblik van deze verklaring toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van onbeperkte duur.”

Art. 10

Artikel 19 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, wordt vervangen als volgt:

“Art. 19. Om de naturalisatie te kunnen aanvragen, moet de vreemdeling op het ogenblik van de aanvraag:

- 1° volle achttien jaar oud zijn;
- 2° gemachtigd of toegelaten zijn tot een verblijf van onbeperkte duur;

3° zijn hoofdverblijf in België hebben gevestigd sedert ten minste vijf jaar op grond van een ononderbroken wettelijk verblijf. Deze termijn wordt verminderd tot drie jaar voor de vreemdeling wiens hoedanigheid van vluchteling of van staatloze in België is erkend krachtens de er vigerende internationale overeenkomsten;

- 4° voldoen aan de integratiecriteria.

De Kamer van volksvertegenwoordigers kan hiertoe alle nuttige inlichtingen inwinnen bij de administratieve, politie en gerechtelijke overheden. Zij stelt tevens de procedure vast.”

Art. 11

Dans l'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, alinéa 2, la première phrase est abrogée et, dans la deuxième phrase, les mots "ou dans chaque mission diplomatique ou poste consulaire de carrière belges" sont abrogés;

2° dans le § 2, alinéa 1er, les mots "ou perd les attaches visées à l'article 19, deuxième alinéa" sont abrogés;

3° dans le § 3, alinéa 2, la dernière phrase, rédigée comme suit: "Si l'intéressé a sa résidence principale à l'étranger, la demande d'avis est adressée au parquet près du tribunal de première instance de Bruxelles" est abrogée;

4° dans le § 4, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

"La Chambre des représentants demande la production par le demandeur de la preuve visée à l'article 19, alinéa 1er, 4° et 5°."

Art. 12

Dans l'article 22 du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, le 2° est complété par la phrase suivante: "Si cette acquisition ou ce recouvrement ne suit pas immédiatement la renonciation et a, en outre, pour résultat de rendre l'intéressé apatride, cette déclaration ne produira des effets juridiques qu'au moment de l'acquisition ou du recouvrement effectifs de la nationalité étrangère;"

2° dans le texte néerlandais, dans le § 4, première phrase, les mots "*de belanghebbende*" sont remplacés par les mots "*degene die de verklaring aflegt*".

Art. 13

Dans l'article 23, § 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2006, le 1° est remplacé par ce qui suit:

"1° s'ils ont acquis la nationalité belge à la suite d'une conduite frauduleuse par fausse information ou par dissimulation d'un quelconque fait pertinent;

Art. 11

In artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, tweede lid, wordt de eerste zin opgeheven en worden in de tweede zin de woorden "of bij iedere Belgische diplomatieke zending of beroepsconsulaire post" opgeheven.

2° in § 2, eerste lid, worden de woorden "of hij de in artikel 19, tweede lid, bedoelde band verliest" opgeheven;

3° in § 3, tweede lid, wordt de laatste zin luidende "Heeft de belanghebbende zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland, dan wordt het verzoek om advies gericht aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel" opgeheven;

4° in § 4 wordt een lid ingevoegd, luidende:

"De Kamer van volksvertegenwoordigers verzoekt de overlegging door de aanvrager van het in artikel 19, eerste lid, 4° en 5°, bedoelde bewijs."

Art. 12

In artikel 22 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, wordt de bepaling onder 2° aangevuld met de volgende zin: "Indien deze verkrijging of her verkrijging niet onmiddellijk volgt op de verklaring van afstand en bovendien tot gevolg heeft dat de betrokkene daardoor staatloos wordt, heeft deze verklaring slechts rechtsgevolgen op het moment van de daadwerkelijke verkrijging of her verkrijging van de vreemde nationaliteit;"

2° in § 4, eerste zin, worden de woorden "de belanghebbende" vervangen door de woorden "degene die de verklaring aflegt."

Art. 13

In artikel 23 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 december 2006, wordt in paragraaf 1 de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

"1° indien de verkrijging van de Belgische nationaliteit berust op een bedrieglijke handelswijze, bedrieglijke informatie of het verzwijgen enig relevant feit door de betrokkene;

Art. 14

Dans le même Code, il est inséré un article 23bis, rédigé comme suit:

“Art. 23bis. § 1er. La déchéance de la nationalité belge est prononcée par le juge pénal, sur la réquisition du ministère public, à l’égard de belges qui ne tiennent pas leur nationalité d’un auteur belge au jour de leur naissance et les Belges qui ne se sont pas vu attribuer leur nationalité en vertu de l’article 11:

1° s’ils ont été définitivement condamnés, comme auteur, coauteur ou complice, à une peine d’emprisonnement d’au moins cinq ans sans sursis, pour autant que les faits reprochés aient été commis dans les 10 ans à compter de la date d’acquisition de la nationalité belge, sauf si l’infraction est imprescriptible dans le droit pénal;

2° s’ils ont été définitivement condamnés, comme auteur, coauteur ou complice pour une infraction dont la commission a été manifestement facilitée par la possession de la nationalité belge;

3° s’ils ont acquis la nationalité belge par mariage conformément à l’article 16 et qu’ensuite, dans le cadre de ce mariage, ils ont été définitivement condamnés pour avoir commis l’infraction visée à l’article 79bis de la loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers.

§ 2. Lorsque l’arrêt prononçant la déchéance de la nationalité belge est devenu définitif, son dispositif, qui doit mentionner l’identité complète de l’intéressé, est transcrit sur le registre indiqué à l’article 25 par l’officier de l’état civil de la résidence principale de l’intéressé en Belgique ou, à défaut, par l’officier de l’état civil de Bruxelles.

En outre, l’arrêt est mentionné en marge de l’acte de naissance dressé ou transcrit en Belgique et de l’acte contenant la transcription des agréments de l’option ou de la déclaration par laquelle l’intéressé avait acquis la nationalité belge ou de la naturalisation du défendeur.

La déchéance a effet à compter de la transcription.

Art. 14

In hetzelfde wetboek wordt een artikel 23bis ingevoegd, luidende:

“Art. 23bis. § 1. De vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit wordt op vordering van het openbaar ministerie uitgesproken door de strafrechter ten aanzien van Belgen die hun nationaliteit niet hebben verkregen van een ouder die Belg was op de dag van hun geboorte en de Belgen wier nationaliteit niet werd toegekend op grond van artikel 11:

1° indien zij als dader, mededader of medeplichtige onherroepelijk veroordeeld werden tot een vrijheidsstraf van ten minste vijf jaar zonder uitstel. Dit geldt enkel wanneer het misdrijf gepleegd werd binnen de tien jaar vanaf de datum van de verkrijging van de nationaliteit, tenzij het misdrijf in het strafrecht niet verjaart;

2° indien zij als dader, mededader of medeplichtige onherroepelijk veroordeeld werden voor het plegen van een misdrijf waarvan de uitvoering manifest werd vergemakkelijkt door het bezit van de Belgische nationaliteit;

3° indien zij de Belgische nationaliteit hebben verkregen door huwelijk krachtens artikel 16 en vervolgens in het kader van dit huwelijk onherroepelijk veroordeeld werden voor het plegen van het misdrijf in artikel 79bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

§ 2. Wanneer het arrest waarbij de vervallenverklaring van de staat van Belg wordt uitgesproken, onherroepelijk is geworden, wordt het beschikkende gedeelte ervan, met vermelding van de volledige identiteit van de belanghebbende, in het register bedoeld in artikel 25 overgeschreven door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats in België van de belanghebbende of, bij gebreke hiervan, door de ambtenaar van de burgerlijke stand van Brussel.

Daarenboven wordt van het arrest melding gemaakt op de kant van de geboorteakte die in België is opge maakt of overgeschreven en van de akte van overschrijving van de inwilligen van de nationaliteitskeuze of van de verklaring waarbij belanghebbende de Belgische nationaliteit heeft verkregen of van de naturalisatie van de verweerder.

De vervallenverklaring heeft gevolg vanaf de overschrijving.

§ 3. La personne qui a été déchue de la nationalité belge en vertu du présent article ne peut redevenir Belge.”

Art. 15

Dans le même Code, il est inséré un article 23ter rédigé comme suit:

“Art. 23ter. § 1er. Lorsqu’un mariage est annulé en raison de son caractère fictif tel que décrit à l’article 146bis du Code civil, le juge civil qui annule le mariage prononce automatiquement la déchéance de la nationalité belge si celle-ci a été acquise en vertu de l’article 16.

§ 2. Lorsque l’arrêt prononçant la déchéance de la nationalité belge est devenu définitif, son dispositif, qui doit mentionner l’identité complète de l’intéressé, est transcrit sur le registre indiqué à l’article 25 par l’officier de l’état civil de la résidence principale de l’intéressé en Belgique ou, à défaut, par l’officier de l’état civil de Bruxelles.

En outre, l’arrêt est mentionné en marge de l’acte de naissance dressé ou transcrit en Belgique et de l’acte contenant la transcription des agréments de l’option ou de la déclaration par laquelle l’intéressé avait acquis la nationalité belge ou de la naturalisation du défendeur.

La déchéance a effet à compter de la transcription.

§ 3. La personne qui a été déchue de la nationalité belge ne peut plus redevenir Belge.”

§ 3. Hij die van de staat van Belg vervallen is verklaard overeenkomstig dit artikel, kan niet opnieuw Belg worden.”

Art. 15

In hetzelfde Wetboek wordt artikel 23ter ingevoegd, luidende:

“Art. 23ter. § 1. “Wanneer het huwelijk wordt nietig verklaard wegens schijnhuwelijk zoals omschreven in artikel 146bis van het Burgerlijk Wetboek, dan spreekt de burgerlijke rechter die het huwelijk nietig verklaart, automatisch de vervallenverklaring van de Belgische nationaliteit uit, indien deze verworven werd op grond van artikel 16.

§ 2. Wanneer het arrest waarbij de vervallenverklaring van de staat van Belg wordt uitgesproken, onherroepelijk is geworden, wordt het beschikkende gedeelte ervan, met vermelding van de volledige identiteit van de belanghebbende, in het register bedoeld in artikel 25 overgeschreven door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de hoofdverblijfplaats in België van de belanghebbende of, bij gebreke hiervan, door de ambtenaar van de burgerlijke stand van Brussel.

Daarenboven wordt van het arrest melding gemaakt op de kant van de geboorteakte die in België is opge maakt of overgeschreven en van de akte van overschrijving van de inwilligingen van de nationaliteitskeuze of van de verklaring waarbij belanghebbende de Belgische nationaliteit heeft verkregen of van de naturalisatie van de verweerder.

De vervallenverklaring heeft gevolg vanaf de overschrijving.

§ 3. Hij die van de staat van Belg vervallen is verklaard overeenkomstig dit artikel, kan niet opnieuw Belg worden.”

Art. 16

Dans l'article 24, alinéa 2, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 1er mars 2000, les mots "Si cette dernière condition n'est pas remplie ou" sont abrogés.

18 octobre 2010

Art. 16

In artikel 24 van hetzelfde Wetboek, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 1 maart 2000, worden in het tweede lid de woorden "Indien deze laatste voorwaarde niet is vervuld of" opgeheven.

18 oktober 2010

Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Bart SOMERS (Open Vld)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Patrick DEWAELE (Open Vld)